

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hacer ÖZTÜRK

ORCID: 0000-0002-4912-3525

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe OKUR
ORCID: 0000-0003-2828-7704

Konya – 2023

ÖN SÖZ

Sanat eğitimi/Görsel Sanatlar dersi okul programlarının oldukça problemlili alanlarından biridir. Ders saati süre sıkıntısı, malzeme eksikliği, çalışma yeri yetersizliği vb. sorunlar bunlardan bazılarıdır. Ülkemiz dahil tüm dünyanın içinde bulunduğu Kovid-19 pandemisi eğitimin uzaktan gerçekleşmesinde bir zorunluluk oluşturmuştur. Yüz yüze eğitim sürecinde sanat eğitiminde karşılaşılan zorluk ve sınırlılıklar uzaktan eğitimle ne düzeyde oluştuğu, uzaktan eğitimde olumlu, olumsuz yönler, tavsiyeler, sınırlılıklar ortaokul Görsel Sanatlar öğretmenlerimizin görüşleri alınarak belirlenmiştir.

On beş Görsel Sanatlar öğretmeni ile online gerçekleşen görüşmeler beş sorudan oluşmaktadır. Literatür taraması ile desteklenen bu çalışma, öğretmenlerin görüşleri ile gelecek zaman içerisinde karşılaşılması muhtemel uzaktan eğitim çalışmaları için yapılması gerekenler, alınması gereken önlemler iletilmiştir.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde büyük bir özveri ile desteklerini esirgemeyen değerli danışmanım Dr. Öğrt. Üyesi Ayşe OKUR hocama, çalışmama destek olan Görsel Sanatlar öğretmenlerimize ve pek kıymetli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Hacer ÖZTÜRK

Ocak 2023

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
EVALUATION OF VISUAL ARTS COURSE ACCORDING TO TEACHER'S OPINIONS IN THE PROCESS OF DISTANCE EDUCATION.....	viii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sayıtlar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar	5
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1 Görsel Sanatlar	6
2.1.1 Görsel Sanatların Tanımı ve Önemi	6
2.1.2 Sanat Eğitimi	6
2.2 Eğitim-Öğretim	14
2.2.1 Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Görsel Sanatlar	15
2.2.2 Eğitim Türleri	16
2.2.3 Milli Eğitim Bakanlığının Uzaktan Eğitimle İlgili Aldığı Kararlar	16
2.3 Uzaktan Eğitim.....	18
2.3.1 Tarih İçerisinde Uzaktan Eğitim	24
2.3.2 Tarih İçerisinde Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamaları.....	25
2.3.3 Uzaktan Eğitimde Sıklıkla Kullanılan Araçlar.....	27
2.3.4 Uzaktan Eğitim Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar.....	32
3. YÖNTEM	34
3.1. Araştırmanın Modeli	34
3.2. Katılımcılar.....	35
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	35
3.4. Verilerin Toplanması.....	35
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	35
4. BULGULAR	36

4.1. Görüşme Kayıtları	36
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	64
5.1. Tartışma.....	64
5.2. Sonuç	69
5.3. Öneriler.....	72
KAYNAKLAR.....	75
EKLER.....	78

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Uzaktan Eğitim Sürecinde Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi başlıklı tez çalışmamın toplam **86** sayfalık kısmına ilişkin, 3/01/2023 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%22** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

3/01/2023

Hacer ÖZTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe OKUR

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

3/01/2023

Hacer ÖZTÜRK

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hacer ÖZTÜRK

Küresel bir problem olan Kovid-19 pandemisi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de eğitimin tüm kademelerde kısa süreli aksamasına ve uzaktan gerçekleşmesine neden olmuştur. Ülkemizde tüm sınıf düzeyleri ve derslerinde olduğu gibi Görsel Sanatlar dersi de bu süreçte uzaktan eğitim şeklinde gerçekleştirilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinin avantajları ve dezavantajları uzaktan eğitimin uygulandığı her derste olduğu gibi Görsel Sanatlar dersinde de olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde Görsel Sanatlar dersinin avantajlı ve dezavantajlı yönlerinin objektif bir şekilde Görsel Sanatlar dersine yansımaları Görsel Sanatlar öğretmenleriyle yapılan görüşmeler doğrultusunda incelenmektedir.

Bu çalışmada uzaktan eğitimin Görsel Sanatlar dersi üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri ortaokul Görsel Sanatlar öğretmenlerimizin görüşleri alınarak değerlendirilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde Görsel Sanatlar dersinin Görsel Sanatlar öğretmenlerimizin objektif görüşleri alınarak değerlendirilmesinin ilerleyen süreçte karşılaşılabilecek uzaktan eğitim sürecinin daha kaliteli ve verimli olmasını sağlayacaktır. Günümüzde bir zaruret olan uzaktan eğitim sürecinde Görsel Sanatlar dersinden alınan verimi en mükemmele çıkarmak, ilerleyen yıllarda meydana gelebilecek zaruri veya tercihen uzaktan eğitimin kalitesinde büyük etkileri olacaktır.

Çalışma içerisinde yer alan bulgular 2021-2022 eğitim öğretim yılı Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ortaokul bünyesinde yer alan on beş Görsel Sanatlar öğretmenlerimizin görüşlerinden oluşmaktadır. On beş katılımcıdan üç kişi erkek, on iki kişi kadındır. Online gerçekleştirilen görüşmeler kayıt altına alınmış ve yazılı hale getirilmiştir. Görüşme kayıtları yazılı halde bulgular kısmında yer almaktadır. Öğretmenlerimizin bilgileri gizli tutulup isimlendirme numaralandırma şeklinde yapılmıştır. Görüşme sorularına ekler kısmında yer verilmiştir.

Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre, görüşme yapılan Görsel Sanatlar dersi öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun bu süreçte gerçekleştirdikleri ders deneyimlerinden yola çıkarak; Görsel Sanatlar dersinin uzaktan eğitime uygun olmadığını, bazı kazanım ve konuların uzaktan eğitime uyarlanmadığını belirttiklerini görmekteyiz. Görüşme yapılan Görsel Sanatlar öğretmenlerinin bir kısmı ise uzaktan eğitimin Görsel Sanatlar dersi için uygun olduğunu, devam zorunluluğu olmadığı için isteyen, dersi seven öğrencilerin katılım göstermesinin Görsel Sanatlar dersinin verimini arttırdığını fakat bazı konuların uyarlanmasında problem yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğretmenlerimizle görüşmede kaydedilen uyarlanması mümkün olan ve olmayan kazanım konular detaylı bir şekilde görüşülmüş kayıt altına alınmıştır.

Elde edilen bulgular doğrultusunda belirtilen özelliklere göre Görsel Sanatlar dersinin alanında uzman öğretmenlerimiz tarafından kazanım ve konuların tekrar düzenlenip ele alınması ilerleyen zaman için avantaj sağlayacağı düşünülmektedir. Yapılan düzenlemeler ışığında Görsel Sanatlar dersinden alınabilecek verimin maksimum düzeye ulaşacağı amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Görsel Sanatlar, Kovid-19, Pandemi

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education
Art Education Program
Master Thesis

EVALUATION OF VISUAL ARTS COURSE ACCORDING TO TEACHER'S OPINIONS IN THE PROCESS OF DISTANCE EDUCATION

Hacer ÖZTÜRK

The Covid-19 pandemic, which is a global problem, has caused short-term disruption of education at all levels and remotely in our country as well as all over the world. As in all grade levels and courses in our country, the Visual Arts course was carried out in the form of distance education in this process. The advantages and disadvantages of the distance education process have been in the Visual Arts lesson, as in every lesson where distance education is applied. In the distance education process, the reflections of the advantageous and disadvantageous aspects of the Visual Arts course on the Visual Arts course in an objective way are examined in line with the interviews with the Visual Arts teachers.

In this study, the positive and negative effects of distance education on the Visual Arts lesson were evaluated by taking the opinions of our secondary school Visual Arts teachers. Evaluating the Visual Arts course by taking the objective views of our Visual Arts teachers in the distance education process will ensure that the distance education process that may be encountered in the future will be more quality and efficient. Maximizing the efficiency of the Visual Arts course in the distance education process, which is a necessity today, will have great effects on the quality of the indispensable or preferably distance education that may occur in the coming years.

The findings in the study consist of the opinions of our fifteen Visual Arts teachers in the secondary school affiliated to the Konya Provincial Directorate of National Education in the 2021-2022 academic year. Three of the fifteen participants were men and twelve were women. The online interviews were recorded and transcribed. Interview records are included in the findings section in written form. The information of our teachers is kept confidential and naming is done in the form of numbering. Interview questions are included in the appendices.

According to the findings obtained at the end of the research, based on the course experiences of the majority of the Visual Arts course teachers interviewed in this process; We see that they stated that the Visual Arts course is not suitable for distance education and that some acquisitions and subjects cannot be adapted to distance education. Some of the Visual Arts teachers interviewed stated that distance education is suitable for the Visual Arts course, since there is no obligation to attend, the participation of the students who want and love the course increases the efficiency of the Visual Arts course, but they have problems in adapting some subjects. Subjects that were recorded in the meeting with our teachers, which could be adapted and what could not be adapted, were discussed in detail and recorded.

In line with the findings obtained, it is thought that the acquisition and reorganization of the subjects by our expert teachers in the field of Visual Arts course according to the specified features will provide an advantage for the future. In the light of the arrangements made, it is aimed that the efficiency that can be obtained from the Visual Arts course will reach the maximum level.

Keywords: Distance Education, Visual Arts, Covid-19, Pandemic

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Görsel sanatlar bireylerin his dünyasının dışavurum şeklidir. Okullarda Görsel Sanatlar dersi vasıtasıyla verilen dar anlamda sanat eğitimi sayesinde sanatsal gereklilik ve doyum belirli düzeyde karşılanmaktadır. Sanat eğitiminde amaç sanatçı yetiştirmek değildir. Bireyin estetik eğitimini sağlayabilmektir.

Uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencilerin fiziksel olarak aynı yerde olmadığı durumlarda teknolojinin bu boşluğu doldurmak için kullanıldığı eğitimidir (Akpolat, 2021). Teknolojinin her alanda olduğu gibi eğitim alanına da girmesiyle birlikte uzaktan eğitim konusu, insanların ve toplumların alışkanlıklarını değiştirebilmekte ve öğrenme-öğretme sürecinde ortaya çıkan yeni fırsat ve kriterlere uyum sağlamalarına olanak tanıyabilmektedir. Kişileri alışkanlıklarını ve günlük rutinlerini değiştirmeye zorlayan bazı istemsiz olaylar meydana gelebilir. İnsanların sosyal hayatlarını bozan ve alışkanlıkları değiştirmeye zorlayan olaylar deprem, sel, toprak kayması, yangın ve büyük çaplı savaşlar gibi doğal afetler olabileceği gibi tüm dünyayı etkisi altına alan pandemiler de olabilir (Akgül ve Oran, 2020). Kovid-19 sürecinde gerçekleştirmiş olduğumuz uzaktan eğitimin çok benzeri 2020 Elazığ depreminden sonra eğitimin aksamaması adına kullanılmıştır. Tüm dünya gibi Türkiye' nin de içinde bulunduğu bu global kriz eğitim camiasını tamamen farklı bir sürece yönlendirmiştir. Dönem dönem teknolojiyle paralel olarak değişikliklere uğrayan ve tercihen kullanılan uzaktan eğitim, anasınıfından akademik eğitime kadar tüm eğitim kademelerinin dahil olduğu tek eğitim yöntemine dönüşmüştür.

Öğretmenlerin yıllar içinde edindikleri deneyimler ve alışkanlıklar sınıf ortamındadır (Kaynar, Kurnaz, Doğrukök ve Şentürk Barışık, 2020). Eğitim programları, öğretim programları sınıfta eğitime yöneliktir.

Eğitim-öğretim süreçleri ilk kez bu kadar büyük ölçüde okul dışına taşınmıştır. Ülkeler farklı uzaktan eğitim platformları ile eğitimdeki bu zorunlu açığı kapatmaya çalışmakta ve sürecin eğitim üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için çaba sarf etmektedirler (Kaynar vd., 2020). Hızla geliştirilen yöntem ve metotlar sayesinde eğitimde yaşanan aksaklığın en aza indirgenmesi amaçlanmıştır.

Ancak internete sahip olma, internete erişim hızı, internette kalma, kişisel bilgisayar ve telefon varlığı ve televizyon hizmetleri açısından bölgeler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Sayısal uçurum arttıkça uzaktan eğitim de olumsuz etkileniyor (Tican ve Toksoy Gökoğlu, 2021). Aynı odası, uzaktan eğitim bilinci kazanmış ailesi, kullanılabilir düzeyde bir internet ve uzaktan eğitim aracı (tablet, telefon vs.) olan öğrenci karşısında bu sayılan özelliklerin bir veya birkaçından ya da tamamından mahrum olan öğrenci bu süreçle bütünüyle bir sıfır yenik başlıyor demek mümkündür.

Uygulamalı bir ders olan Görsel Sanatlar dersinin uzaktan eğitime uyarlanabilmesinde diğer derslerde olduğu gibi çeşitli zorluklar yaşanmıştır. Objektif bir bakış açısıyla Görsel Sanatlar dersi öğretmenlerinin bu süreçle ilgili görüşlerine başvurulmuştur.

Bütün bunlardan yola çıkarak:

1.1. Problem Durumu

Çalışmanın problem cümlesi “Görsel Sanatlar Dersinin Uzaktan Eğitime Uygulanabilirliği İle İlgili Öğretmen Görüşleri Nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

Bu problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki; alt problemlere cevaplar aranmıştır.

1. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitiminde dersin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken öğretmenler neler yapmaktadır?
2. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitiminde var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?
3. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitiminde belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?
4. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitiminde, Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirme ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?
5. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitiminde Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirme ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?

Belirlenen alt problemler eğitim programının temel ögesini oluşturan; hedef, içerik, eğitim durumları ve sınav durumları basamakları gözetilerek belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı uzaktan eğitim sürecinin ve uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinin değerlendirilmesidir. Araştırmadaki literatürde uzaktan eğitimle ilgili görüşlere yer verilmiştir. Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitimle işlenmesinde sıkıntılar vardır, sisteme kavuşturulması gereklidir. Bu nedenle görsel sanatlar öğretmenlerinin görüşlerinin eğitim öğretime yansıtılması amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Literatür tarandığında aktif uzaktan eğitim süreci ve öncesinde gerçekleştirilen uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili görüşlere yer verilmiştir. Aktif uzaktan eğitim sürecinde yapılan çalışmalar;

Covid-19 Salgını Ve Beraberinde Getirdiği Eğitim Süreci- Hafize Gamze KIRMIZIGÜL-2020

Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi-Uğur CANPOLAT-Yusuf YILDIRIM-2021

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin, Ortaokul Öğrencilerinin Ve Öğrenci Velilerinin Pandemi Sürecindeki Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri-Görkem AKGÜL-Mehmet ORAN-2020

Ortaokul Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Metaforik Algularının İncelenmesi-Tuba AKPOLAT-2021

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Matematik Dersine İlişkin Görüşleri-Canses TİCAN-Selda Derya TOKSOY GÖKOĞLU-2021

Ortaokul Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri-Hamza Kaynar-Ahmet Kurnaz-Bariş Doğrukök-Canan Şentürk Barışık-2020

Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri-Neslihan KARAKUŞ-Nil UCUZSATAR-Mehmet Önder KARACAOĞLU-Nurullah Esendemir-Dilek BAYRAKTAR-2020

COVID-19 pandemisi sürecinde Fen Bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri-Büşra BAKIOĞLU-Mustafa ÇEVİK-2020

incelendiğinde Görsel Sanatlar dersinin uzaktan eğitim sürecindeki yansımalarına yönelik çalışma eksikliği fark edilmiştir.

Görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitim ile yapılması ve sonuçlarının ortaya konulması için eğitim uygulamalarının değerlendirilmesi ve öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesi gereklidir.

Öğretmenlerin, görsel sanatlar dersinin uzaktan (online) uygulanmasıyla ilgili deneyimlerine odaklanan bu çalışma hem literatüre hem de yeni uygulamalara katkı sağlayabilecektir. Bu araştırma öncelikle öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerine yer vermesi ve uygulama basamaklarına ilişkin fikir vermesi açısından önemlidir. Bununla birlikte bu çalışma, görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitimdeki potansiyel ve sınırlılıkların öğretmen perspektifinden ortaya konulması, literatüre ve alan öğretmenlerine ipuçları verecektir.

Elde edilen bilgilerin ders öğretmenlerine kaynaklık edebilmesi açısından önem taşımaktadır.

1.4. Sayıtlar

Araştırma kapsamında elde edilen bilgilerin doğru olduğu varsayılacaktır.

Araştırma kapsamında araştırmaya katılan öğretmenlerin sorulara objektif ve doğru cevaplar verdiği varsayılacaktır.

Örnekleme olarak seçilen öğretmenlerin evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu varsayılacaktır.

Seçilen araştırma yönteminin, bu araştırmanın amacına, konusuna ve çözümüne uygun olduğu düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma 2020-2021/ 2021-2022 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı' na bağlı özel ve devlet okullarında görev yapan, eğitim fakültesi resim iş eğitimi anabilim dalından mezun veya güzel sanatlar fakültesi resim alanından mezun 15 görsel sanatlar öğretmeninin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Uzaktan Eğitim : Kaynak ve alıcıların birbirinden uzakta konumlandırıldığı, bireysellik, esneklik ve bağımsızlığın sağlandığı, iletişim ve etkileşimin teknik araçlarla sağlandığı bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (Uşun, 2006; akt. Karakuş, Ucuşatar, Karacaoğlu, Esendemir ve Bayraktar, 2020).

Pandemi : Pandemi, bir hastalığın bir kıtada veya birkaç ülkede aynı anda yaygınlaşmasıyla ortaya çıkan büyük salgın olarak tanımlanmaktadır (Bakioğlu ve Çevik, 2020).

Korona Virüs(Covid-19) : Koronavirüsler, hayvanlarda veya insanlarda hastalığa neden olabilecek büyük bir virüs ailesidir. İnsanlarda, birkaç koronavirüsün soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS) gibi daha şiddetli hastalıklara kadar solunum yolu enfeksiyonlarına neden olduğu bilinmektedir. Yeni Koronavirüs Hastalığına SAR-CoV-2 virüsü neden olur (<https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66300/covid-19-nedir-.html>).

BÖLÜM 2

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Görsel Sanatlar

2.1.1 Görsel Sanatların Tanımı ve Önemi

Görsel Sanatlar: Seramik, desen, resim, heykel, mimarlık, baskı-resim, modern görsel sanatlar (fotoğraf, video ve film yapımı), tasarım ve el sanatları gibi yaratıcı çalışmaların temelde doğanın içinde yaratılan sanat formlarına dönüştürülmesidir, görsellik (Esaak, 2010; akt. Salderay).

Görsel sanatlar, bireyin kendini ifade etmesine, duygu, düşünce, arzu ve isteklerini başkalarına aktarmasına, başkalarıyla paylaşmasına aracılık eden estetik bir olgudur (Özsoy ve Mamur, 2019).

2.1.2 Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi, temelleri insan yaratıcılığına dayanan önemli bir eğitim alanıdır. Bireylerin doğal yapılarına ve ihtiyaçlarına uygun bir eğitim alabilmeleri için bilimin yanı sıra sanatı da öğrenmeleri, sanatsal etkinlik göstermeleri ve bu yolla yeni deneyimler kazanmaları bir zorunluluktur (Kurtuluş,2001). Bu gereklilik günümüzde bir nebze olsun eğitim kurumlarında seçmeli veya zorunlu dersler halinde sunularak karşılanmaktadır.

Sanat eğitimi, yaratıcılık eğitiminin ön planda tutulduğu, ıraksak düşünmenin geliştirildiği, her öğrencinin kişisel gelişimi ve eğilimleri doğrultusunda yönlendirilmeye çalışıldığı en güvenilir ortamlardan biridir. Çocuğu/gençini görmek, aramak, sormak, denemek ve sonuçlandırmak sanat eğitiminin temel amaçlarıdır. Sanat eğitimi ile görsel algısı gelişmiş, kendini sanatsal yollarla ifade edebilen, içinde yaşadığı kültürü öncelikle tanıyan, öğrenen, koruyan ve geleceğe taşıma sorumluluğunu üstlenen yaratıcı, dünya kültür mirasına saygılı ve yapıcı bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Sanat eğitimi, sanat tarihi, estetik, eleştiri ve uygulama boyutlarıyla bir bütündür. Sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında tüm sanatları ve birbirleriyle olan ilişkilerini düşünsel boyutta inceleyen kuramsal çalışmalara “Güzel Sanatlar Eğitimi” denir. Görsel sanatlar, resim, heykel, mimari, grafik sanatlar, endüstriyel tasarım, uygulamalı sanatlar, sinematografi, fotoğrafçılık, tekstil, moda tasarımı, seramik, bilgisayar sanatı gibi çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu dalların tümü ile ilgili olarak okul öncesinden yükseköğretime kadar her aşamada sanat eğitimi ve öğretimi ile ilgili

teorik ve uygulamalı çalışmalara “Görsel Sanatlar Eğitimi” veya kısaca “Sanat Eğitimi” diyebiliriz. Sanat eğitimi dar anlamda okullarda Resim-İş (Görsel Sanatlar) derslerini tanımlar. Nitelikli bir sanat eğitimi ve öğretimi gerçekleştirmek için yeterli ders saatine ihtiyaç vardır; Teorik bilgiyi, bilgiyi örneklerle pekiştirmeyi ve uygulamalarla kendini ifade etmeyi içeren sanat eğitimi ve öğretimi, eğitimin her aşamasında seviyeye ve amaca uygun ders saatleri ile mümkündür. Sanat eğitimi ve öğretiminin amaçlı ve verimli bir şekilde verilebilmesi için bir atölyeye ihtiyaç vardır. Bilim ve teknoloji alanında hızlı bir gelişmenin olduğu çağımızda teknolojinin de sanat eğitim ve öğretiminde yerini alması gerekmektedir. Öğrenciler değişen ve gelişen sanat olaylarını bilgisayar ile takip edebilmeli, ufkunu geliştirebilmeli, sanal müzeleri gezebilmeli ve bilgisayar destekli tasarımlarla kendilerini ifade edebilmelidir (Buyurgan ve Buyurgan, 2012). Sanat eğitimi belli kalıplarda, belli doğrularda, belli tarzlarda bireyler yetiştirmeyi amaçlamaz. Gaye özgürce düşünen, düşündüğünü özgürce ifade edebilen farklı ve özgün olabilen bireyler yetiştirmektir. Kendine güvenen sanatın herhangi bir alanıyla kendini, duygularını, hissettiklerini ifade edebilen bireyler ortaya çıkarabilmektir.

Sanat eğitimi, genel eğitimi uyumlu bir bütün olarak kişiliğin gelişiminde bütünleştiren ve kişideki yaratıcı ve üretici güçleri geliştirmeyi amaçlayan bir süreci içerir (San, 1979; akt. Ertürk, 2013). Sanat eğitiminin hedeflediği bu tür güçlerin bireyin günlük hayatından mesleğine kadar hayatının her anına yansıtılması genel eğitim sisteminin beklentilerinden biridir (Ertürk, 2013). Estetik ve sanatsal bakabilen birey doğaya, canlılara, dünyaya, mesleğine, yaptığı işe daha güzel daha güvenli daha doğru bir pencereden bakabilmektedir. Kaliteli ve zararsız, estetiğe sanata sahip çıkan işler ortaya koyar. Asıl amaç bu görüş açısını tüm hayata, yaşam şeklinin tamamına yansıtılabilmektir.

İsmail Hakkı Tonguç'un sanat eğitimini anlatırken resim, müzik ve edebi sanatlardan yabancı dil öğretimine, gezilerden yaşam alanının estetik düzenlemesine kadar geniş bir yelpazede anlamlar taşıdığı görülmektedir (Tonguç, 1952; akt. Ülkü, 2008).

Sanat eğitimi, bireyin kişilik eğitiminin bir parçasıdır. Ayrıca bireyin kendini ifade etmesi, estetik değer yargıları oluşturması, eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesi, başkalarını anlaması, sanata ve sanatçıya değer vermesi, yaratıcı düşünmeyi teşvik etmesi, sorunlara özgün çözümler geliştirmesi ve diğer disiplinlerle işbirliği yaparak sanat yoluyla

öğrenmesinin gereğidir. Sanat eğitiminin temel işlevlerinden biri de bizi insanlık tarihi hakkında bilgilendirmek, kim olduğumuz; neye ve nasıl inandığımızı anlamamıza yardımcı olmaktır (Alakuş vd., 2019). Sanat eğitiminin temeli, öğrencilerin sanat yoluyla kendilerini ve başkalarını anlamalarını sağlamaktır (Anderson, 2003; akt. Alakuş vd., 2019).

Sanat eğitimi, bireyin içinde yaşadığı dünyayı anlaması, karşılaştığı sorunları çözmesi, gördüğü ve hissettiği şeylere tepki vermesi açısından son derece önemli bir rol oynamaktadır (Gel, 1994; akt. Genç, 2018). Alakuş ve Genç' in de görüşlerinden yola çıkarak amaç ressam, sanatçı yetiştirmek değildir sanat eğitimi ile bireyin yaşam şekline, hayat tarzına, akademik kariyerine, dünya görüşüne destek olmak, yön vermek ve yeni bir pencere açmaktır. Bireyin sanat eğitimi ile elde ettiği birikimleri yaşam tarzı haline getirmesidir.

Çocuğa çok yönlü ve çeşitli yeteneklerini geliştirme fırsatı sunan sanat eğitimi ile çocuklara yapıcı ve yaratıcı etkinliklerle sorumluluk duygusu kazandırılmaktadır (Sezer, 2001; akt. Akkurt ve Boratav, 2018). Bu sayede hayata hazır olan çocuklar, sanat eğitimi ile hayattan keyif almanın farklı yolunu da anlayabilirler. Ülkemizde görsel sanatlar eğitimi ve öğretimi geniş anlamda sanat eğitimi demektir. Görsel sanatlar eğitiminde ya da sanat eğitiminde bir ürün yaratmaktan çok zihinsel ve fiziksel etkinliklerin ortaya konulduğu yaratıcı süreçler daha fazla önem kazanmaktadır. Sanatın bireye, topluma ve insanlığa katkısı doğal olarak düşünüldüğünde, bireyin ve toplumun gelişmesi sanat ve sanat eğitimi ile mümkündür. Görünen o ki toplumu muasır medeniyetler seviyesine ve bu seviyenin ötesine taşımak sanatın katkılarıyla mümkün olacaktır. Geçmişini yaşatmak, kültürel mirasını koruyup geliştirmek ve gelecek nesillere aktarmak için sanat eğitimi büyük önem taşımaktadır. Sanatın gelişmesi eğitimden geçer. Akademik başarının göstergesi olan sınav notlarından çok daha önemli olan ilgi, tutum ve motivasyon gibi duyuşsal alan kazanımlarının gerçekleştirilmesi sanat eğitimine bağlıdır. Nitelikli bir sanat eğitimi alabilmek için; Çağın ihtiyaçlarına göre kendini yenileyen ve toplumun değerlerini içeren bir müfredatla mümkün olabilir. Sanat eğitiminin güzel resim yapabilmenin çok ötesinde olduğu bilinci, öğrencilere fikir üretme, yorum yapma, problem çözme, değerlendirme yapma gibi üst düzey düşünme becerileri kazandıracağı için bireyde ve toplumda da geliştirilmelidir. Her bireyin fizyolojik ihtiyaçları kadar sanat eğitimine de ihtiyacı olduğu bir gerçektir. Bu açıdan kaliteli bir yaşam için yaşamsal gerekliliklerin yanı sıra sanat eğitimi de gereklidir. Görsel sanatlar eğitimine gereken önemi vererek istenilen düzeyin çok ötesine geçecektir. Kültürel zenginlikleri

korunan çağdaş toplum ve ülke için sanat eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. (Akkurt ve Boratav, 2018).

Sanat eğitimi, toplumun ihtiyaç duyduğu pragmatist, üretken bireylerin yetiştirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Sanat eğitiminin amacına bakıldığında toplumumuzun kültürel zenginliği sanat eğitimi ile korunur ve bireyler aracılığıyla sahip olduğumuz değerler olarak gelecek nesillere aktarılır. “Hangi mesleği seçerse seçsin amacına uygun sanat eğitimi ile yetişmiş, estetik beğenisi gelişmiş bireyler kendilerine ve topluma daha fazla katkı sağlayacaktır”. Çağımızın ihtiyaçlarına cevap verecek sanat eğitiminin, toplumsal faydalar yanında bireysel faydalar da sağlayacak bir eğitim dalı olduğu anlaşılmaktadır. Medeniyetin göstergesi olarak görülen kültür ve geçmişten günümüze sahip olduğu değerler sanatsal bir değere sahiptir. Kültürel değerler toplumun zenginliğinin bir göstergesi olmakla birlikte değerleri ancak verilen sanat eğitimi ile anlaşılabilir (Buyurgan & Buyurgan, 2012; akt. Akkurt ve Boratav, 2018). Sanat eğitimi tam olarak almış bir mimar, çevre mühendisi, belediye çalışanı okul müdürü, vatandaş vb. çevresine aynı duyarlı ve estetik bilinçle bakar. Şehir tasarımlarından tutun okul dizaynına, ev dekorasyonuna, peyzaj düzenlemesine, giyime kuşama kadar çevremizi ve dünyayı daha yaşanır hale getirir.

Sanat eğitimi; İnsanların estetik yargılarda bulunmalarına yardımcı olmayı amaçlarken, onlara yeni formları hissetmeyi ve heyecanlarını doğru yönlere yönlendirmeyi öğretir. Demek ki sanat eğitimi sanatçı yetiştirmek değil; Yetiştirmesi gereken her insanı yaratıcılığa yönlendirir ve onu bilişsel, duyuşsal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya yönlendirir. Sanat eğitimi, bireyin yaratıcı güç ve potansiyellerinin yetiştirilmesi, estetik düşünce ve bilincin örgütlenmesi için gereklidir. Sanat, bireyin sosyal ilişkilerini düzenlemesine, işbirliği yapmasına, doğruyu seçip ifade etmesine, bir işe başlayıp bitirmenin sevincini yaşamasına ve üretken olmasına olanak sağladığı için gereklidir. Sanat eğitimi, gözlemi, özgünlüğü, buluşu ve kişisel yaklaşımları teşvik eder. Pratik düşünmeyi geliştirir. Bireyin el becerisini geliştirir ve sentez yapmasına yardımcı olur (Yolcu, 2009; akt. Akkurt ve Boratav, 2018).

Sanat eğitimi ile yaratıcılığın iç içe olduğu bir gerçektir. Sanat eğitimi ile medeni bir toplum yaratma hayalinin sanat eğitimi ile gerçekleşeceği düşünülmeli, bireyin yetenekleri kullanılarak yaratıcı, özgüvenli, üretken ve estetik duygulara dönüşmesi sağlanmalıdır. Sanat eğitimi, bilişsel işlem etkinliklerini artırarak bireyin düşünme becerilerini geliştirir.

Düşünebilen ve sorun çözebilen insanlar içinde buldukları çağa uyum sağlayarak sorunları estetik açıdan değerlendirme fırsatı bulurlar. Tüm sanat eğitimi faaliyetleri dikkate alındığında çağdaş insan yetiştirmede sanat eğitiminin önemli bir role sahip olduğu kabul edilmektedir (Artut, 2013; akt. Akkurt ve Boratav, 2018).

Bireylerin doğal yapılarına ve ihtiyaçlarına uygun bir eğitim alabilmeleri için bilimin yanı sıra sanatı da öğrenmeleri, sanatsal etkinlik göstermeleri ve bu yolla yeni deneyimler kazanmaları çağdaş toplum için bir insan hakkı olduğu kadar bir zorunluluktur. Sanat eğitimi birikiminin ürünü olan çağdaş görüşler, öğrencilerin sanatı bir bütün olarak anlamaları, öğrenmeleri ve yaratıcı etkinlikleriyle sanat eğitimi alanına yeni ve çağdaş bir kimlik kazandırmayı içermektedir. Böylece sanat eğitimi, çağdaş ve yetkin bir kişilik gelişimi ve kültürlenme aracı haline gelir. Sanat eğitimi yaklaşımındaki değişim, yeni öğretim yöntemleri geliştirme ihtiyacını duyurur (Kurtuluş, 2001). Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Tasarım Beceri Atölyelerinde bulunan Kültür Sanat Atölyelerinde öğrencilerin birçok kategoride sanat ile kendilerini daha kolay ifade etmeleri sağlanmaktadır. Tasarım Beceri Atölyelerinde sadece görsel sanatlar alanı bulunmamakla beraber dramatik ve fonetik sanat alanları da yer almaktadır. Tasarım Beceri Atölyeleri sayesinde sanat eğitimine yeni bir alan ve boyut kazandırılmıştır.

Sanat eğitimi kavramı, yirminci yüzyılın başlarında gelişmiş ülkelerde ortaya çıkan bir eğitim hareketi içerisinde şekillenmiştir. Sanat eğitimi kavramı geniş anlamda güzel sanatların tüm alan ve biçimlerini, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanat eğitimini; dar anlamda okuldaki ilgili dersleri anlatır. Sanat eğitiminin bir diğer sorunsalı da öğretme boyutudur. Sanatın öğretilirliği konusu, sanat eğitiminin iki boyutu olan sanat ve eğitimin farklı anlayışlarından kaynaklanan tartışmalara yol açmıştır. Günümüzde öğretilirliği ile insanın yaratıcı, tasarlayan ve düşünen-üreten tarafını her alanda pekiştiren, dış dünyadan, bilim ve teknolojiye koparak değil, çevreyle uyumlu bir sanat eğitimi anlayışı giderek egemen olmaktadır (San,1983; akt. Kurtuluş, 2001). Çağımızın gerekleri doğrultusunda sanat eğitimi teknoloji eğitimi dahil edilerek verilmelidir. Hayatımızın çoğu alanını kolaylaştıran teknolojinin sanat eğitiminin ve sanat uygulamasında da büyük kolaylık oluşturması yadsınamaz bir gerçektir. Ayrıca günümüzde dijitalle dökülen sanat için sanat eğitimi ile teknoloji eğitiminin iç içe olması bir zorunluluktur.

İşbirlikli öğrenme yaklaşımının sanat eğitiminde kullanımı oldukça yenidir. Schiller işbirlikli etkinliklerin sanat eğitiminde çeşitli biçimlerde ortaya çıktığını ancak etkili

yöntemlerden biri olan işbirlikli öğrenmenin plastik sanatlar eğitimi derslerinde çok az ilgi gördüğünü belirlemiştir; Bu durum öğretmenlerin yaratıcı süreçte bireysel çabanın daha önemli olduğunu düşünmelerine bağlanmaktadır. Bu eğilime rağmen, plastik sanatlar eğitiminde duvar resmi çalışmalarının ve diğer büyük projelerin genellikle birçok kişinin yaratıcı eylemiyle ortaya çıktığı tespit edilmiştir (Schiller, 1992; akt. Kurtuluş, 2001). Bireyin grupla etkileşimi, iş birlikli eğitim esnasında kazandığı farkındalık grup içerisindeki akran öğretimi eğitim öğretim sürecindeki artılardır. Bu yeni yaklaşım kişide kalıcı izli davranış değişikliğini daha hızlı gerçekleştirebilmektedir.

Öğretmenleri tarafından ders kapsamında grup arkadaşlarıyla resim/heykel sergisine götürülen bir çocuğun ilerleyen yıllarda sergiyi tek başına gezmek istemesi aldığı eğitimin bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Böyle bir durumda çocukta meydana gelen davranış değişikliği, onun geldiği kültürel çevreyi aşarak yeni bir yaşam algısı geliştirmesini sağlar (Aslan, 2016). Sanat eğitimi için müze eğitimi müze de sanat eğitimi şarttır. Görsel sanatlar eğitim programımızda yer alan müze eğitimi ile öğrencilere müze gezileri düzenlenerek müze eser bilinci oluşturulmaya çalışılmaktadır buna ek olarak uzaktan eğitimlerde ya da gezinin mümkün olmadığı alanlarda sanal müze turları yapılabilmektedir.

Sanat alanında yeterli alt yapıya sahip olmayan bir toplumda eğitim sisteminde de büyük eksiklikler vardır. Nitekim toplumsal/kültürel alandaki her olgu, nihayetinde o toplumun “genel” eğitimindeki bazı yetersizliklerden ve eğitimin en temel dayanağı olan “sanat eğitimi” alanına verilen önemin az olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum, devlet nezdinde yeterince anlaşılmamıştır (Aslan, 2016).

Toplumsal bir bakış açısıyla ele aldığımızda, bireylerin sanatla kök saldıkları 7-11 yaşları, çocuğun coşkulu, canlı ve duygusal olarak dış etkenlere açık olması nedeniyle sanat eğitimi için kritiktir. Bu dönemde çocuk yaşadığı çevreyi tanır ve yaptığı çizimlerle kendi varlığını ortaya koymaya çalışır. Çocuğun bir değer olduğunun bilincine varmasında ve kendini sanatsal yollarla tanımlamasında sanat etkinlikleri önemli bir role sahiptir (Artut, 2013; akt. Sesigür ve Edeer, 2021). Sanat eğitimi veren özel kurumlar hariç Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında 7-10 yaş döneminde sanat eğitimi sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bu aralığın son döneminde ise bu alanın branş öğretmenleri tarafından sanat eğitimi verilmektedir.

Sanat eğitiminden uzaklaşan ya da yeterince yararlanamayan birey, ilk etapta estetik kaygılarından uzaklaşmış olacaktır. Güzeli aramak, güzeli güzel olmayanı ayırt etmek hiç şüphesiz estetik eğitimini zorunlu kılmaktadır. Bugün ülkemizde bireyin estetik eğitimi daha çok ilk ve orta öğretimdeki görsel sanatlar dersleriyle sınırlıdır. Sanat öğretimi; kültürel ve estetik boyutları ile çocuğun sanata ilişkin bilgi ve kavramları öğrenebildiği, bireyin bilişsel, duygusal, görsel ve psikomotor katılımıyla oluşan oldukça karmaşık ve zaman alıcı bir süreçtir. Estetik beğeni eksikliği sadece bireysel değil aynı zamanda toplumsal bir sorundur. Kaliteli ve etkili bir sanat eğitiminin bu sorunu çözecek en önemli unsur olduğu söylenebilir (Tuna, 2007).

Sanat eğitimi, bir ülkenin eğitim sisteminde insan kişiliğine farklı bir yön açması açısından önemlidir (Akkurt ve Boratav, 2018). Köklü ve tutarlı bir sanat eğitimi, bireysel yeteneklerin her boyutta gelişmesini sağlar ve topluma yaratıcılığın önünü açar. Bu yol; hayal, teknoloji ve sanat kendini yenileyerek gelişen bir kültürü ifade eder. Bu bakımdan sanat eğitimi, eğitimin her aşamasında olmalıdır (İpşiroğlu, 1994; akt. Genç, 2018).

Eğitimin her kademesinde çocuklarda gelişim ve değişim için programlar geliştirilir ve planlar yapılır. Çocukların gelişimi için yapılan planlardan biri de sanat eğitimidir. Çocukların gelişimindeki fiziksel süreçlerin yanı sıra yaratıcılık ve yeteneklerin gelişmesinde de çocuklar için sanat eğitimi gereklidir (Feeney ve Moravcik, 1987; akt. Akkurt ve Boratav, 2018).

İnsan özelliklerinin gelişmesinde ve erdemli bireylerin yetiştirilmesinde en temel faaliyet alanlarından biri sanattır. Sanat ve sanatsal eylem, insanın hem kendi iç dünyasını hem de çevresini tanımasının, onlarla iletişim kurmasının ve ilişkilerini geliştirmesinin bilim dışında bir başka biçim, yöntem ve sürecidir. Bu nedenle sanat eğitimi veya sanat yoluyla eğitim, sanayi devriminden bu yana çağdaş eğitimin ayrılmaz bir parçası olmuştur (Başbuğ ve Başbuğ, 2016). Türkiye'de Meşrutiyet ile başlayan sanat eğitimi, Köy Enstitülerinde edebiyat, müzik çalışmaları, okuma saatleri, resim-iş çalışmaları ile bir bütün olarak ele alınmıştır. Sanat eğitimi yaşayan bir olgu ve yaşam biçimi haline gelmiştir (Ülkü, 2008). Günümüzde ortaokul ve lise kademelerinde seçmeli-zorunlu Görsel Sanatlar Dersi olarak işlenmektedir.

2.1.3 Milli Eğitim Bakanlığı Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı Ve Sanat Eğitiminin Amaçları

Bireyin Görsel Sanatlar eğitimi alması onun bir sanatçı veya çok üstün yeteneklere sahip olmasını gerektirmez. Görsel Sanatlar eğitimi, bireyin kendini ifade edebilme, estetik

bilinç kazanma gibi kişisel yaşantısına katacağı olumlu edinimler ve toplumlar açısından avantajlar sağladığından her düzeydeki yaş grubundan bireyler için bir gereksinimdir. Bu gereksinimler ışığında hazırlanan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın amaçları:

- Görsel okuryazarlık, algı ve estetik bilincine sahip,
- Görsel sanatlar alanındaki temel kavram ve uygulamalar konusunda bilgi, beceri ve anlayışa sahip,
- Görsel sanatlar ile ilgili tartışmalara etkin olarak katılan ve bu tartışmaları değerlendiren,
- Görsel sanatların doğası ve kökenini inceleyen, değerini sorgulayan,
- Güncel kültür-sanat nesnelere/tasarımlarını bilinçli olarak izleyen,
- Kendi kültürü ile diğer kültürlerle ait kültürel mirasın değerini anlayan ve onları koruyan,
- Görsel sanat çalışmalarında bilgi, malzeme, beceri, teknik ile teknolojiyi etkin ve güvenli bir şekilde kullanarak düşüncelerini ifade eden,
- Görsel Sanatları diğer disiplinlerle ilişkilendiren,
- Sanat alanında etik davranış gösteren,
- Sanat alanıyla ilgili meslekleri tanıyan,
- Görsel Sanatları öğrenmeye ve uygulamaya istekli bireyler yetiştirmektir. *TC. Milli Eğitim Bakanlığı Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (2018) adlı yönetmelik*

Sanat eğitiminin amaçları incelendiğinde ise öğretim programının amaçlarıyla aynı doğrultuda olduğu gözlemlenmektedir. Estetik duyarlılık ve yaratıcı düşünce şekli kazandırmak. Görsel dil ile bireyin kendini ifade edebilmesini sağlamak. Görsel okuryazarlığı geliştirmiş, yaratıcı davranışlar sergileyebilen bireyler oluşturmak. Sanatın dinginleştirici, rahatlatan ve bireyin kendisini özgürce ifade etmesini sağlayan etmenlerden dolayı ruh ve zihin sağlığı pozitif bireyler yetiştirmek. Tasarlayan, üretebilen ve bu üretimin hazzına varabilen bireyler yetiştirme ve en önemlisi tarihe, doğaya, eserlere değer verebilen onları koruyan, onların önemini farkında olan bireyler yetiştirebilmektir denilebilir.

İnsani değerlerin korunması, insan ve doğa sevgisi, dostluk ve kardeşlik gibi bağların geliştirilmesi çabası, tüm eğitim dallarında olduğu gibi sanat eğitiminin de temel hedefleri olarak tesis edilmelidir. Sanat eğitimi, sevgi ve saygıyı öğrencinin özgürce ifade edebilmesi

ilkesiyle birleştirip soyut kavramlar olmaktan çıkararak hayatın her alanına dahil etmenin sorumluluğu altındadır (Genç, 2018). Bireylerin yeteneklerini geliştirmek, yaratıcı, kendine güvenen, sanat okuryazarlığı ve estetik beğenisi yüksek gençler yetiştirmek sanat eğitiminin önemli hedefleri arasındadır (Dikici, 2006; akt. Akkurt ve Boratav, 2018).

Sanat eğitiminin amacı, nesillerin yaptıklarını tekrar etmeyen, yeni Şeyler yapabilen insanlar yetiştirmektir (Kurtuluş, 2001). Sanat eğitimi, öğrencilere sadece uygulama alanında bazı beceriler kazandırmayı değil, eleştirel düşünme ve yorumlama becerilerini geliştirmenin yanı sıra toplum için estetik beğeni ve estetik algı açısından gelişmiş bireyler yetiştirmeyi amaçlar (Tuna, 2007).

2.2 Eğitim-ğretim

Eğitim

Eğitim, bireyin gelişimini amaçlayan, öğrenmenin gerçekleşmesi ve sürdürülmesi ile devam eden düzenli ve planlı etkinliklerden oluşan bir süreçtir (Açıkgöz, 2000; akt. Kırmızıgül, 2020).

Eğitim, toplumların gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Medeniyetleri tarih sahnesinden çıkaran veya tarih sahnesinden silen belirleyici unsur büyük lde eğitim olmuştur. Yıllar içinde birçok farklı yöntem ve yaklaşım eğitimi etkilemiş, öğrenmeyi en st düzeye çıkarabilecek sistemler üzerine çalışmalar devam etmiş ve devam etmektedir. Eğitimi temelden etkileyen teknolojik yenilik ve icatlar, önceki sisteme göre avantajlar sağlamakta ve yeni kavramların ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Al ve Madran, 2004). Teknolojik unsurlar, yeni kavramlar eğitim üzerinde gösterdikleri etkiyi sanat eğitimi ve ğretiminde de göstermektedir.

Sanat eğitiminin toplumsal gerekliliği ve söz konusu disiplinin uygulayıcıları hakkında herhangi bir tepitte bulunmadan önce “eğitim” kavramı üzerinde durmak gerekmektedir. Eğitim kelimesi etimolojik olarak incelendiğinde kavramın Latince “educare” fiilinden geldiği ve “yapılandırmak”, “inşa etmek” vb. anlamlarda kullanıldığı anlaşılmaktadır. Modern Batı dillerinde "education" olarak tanımlanır ve yine "eğitim" anlamına gelir. TDK'ya göre "eğitim" kavramı şu Şekilde tanımlanmaktadır: "Yeni nesillerin toplumsal yaşamda yerlerini almaya hazırlanırken gerekli bilgi, beceri ve anlayışları kazanmalarına ve kişiliklerini geliştirmelerine yardımcı olma faaliyeti" veya "belirli bir konuda bir bilgi veya bilim dalında yetiştirme ve geliştirme" (Aslan, 2016). Kelime anlamı üzerinde durduğumuz eğitim her

dönem ve çağda gelişen teknoloji ile birlikte eğitim uygulamalarında yenilenme gerektirmektedir.

Burada Vedat Özsoy'un şu yorumuna katılmamak mümkün değil: “Bir toplumun yeniliklere ve çağdaş uygarlığa ayak uydurabilmesinin en önemli araçlarından biri hiç şüphesiz eğitimidir. Bireyin yaratıcılığının ve yeteneklerinin ortaya çıkarılmasında, geliştirilmesinde ve kendini ifade etmesinin sağlanmasında eğitimin rolü tartışılmazdır. Eğitim insana yapılan uzun vadeli bir yatırımdır. Bu nedenle eğitim çok doğru planlanmalı ve hedefleri çok iyi belirlenmelidir. Unutulmamalıdır ki sanat eğitimle geliştirilebilir ve yaygınlaştırılabilir. Toplumların sanata ve sanatçıya verdiği önem ve destek, sanatın eğitime ne ölçüde yansıdığı ile doğru orantılıdır (Özsoy, 2007; akt. Aslan, 2016). Eğitimin kalitesi arttıkça sanat eğitiminin de kalitesi aynı oranda artar. Eğitilmiş ve sanat eğitimiyle donatılmış bireyler sadece kendilerine değil çevresine dünyaya ve geleceğe ışık olurlar. Bu doğrultuda eğitime yatırım çevreye, topluma, dünyaya yatırımdır demek yanlış olmaz.

Eğitimin sadece ailelerin ve toplumların geleceği üzerinde değil, aynı zamanda ülkelerin geleceği üzerinde de doğrudan etkisi vardır. İnsan eğitim alıp kendini geliştirdikçe içinde yaşadığı toplumun kültürünü, değer yargılarını, gelenek, görenek ve özelliklerini öğrenebilir ve aldığı eğitim doğrultusunda içinde yaşadığı gerçekliği anlamlandırabilir. Eğitim ile köklü bir değişim gerçekleşir ve bireyler kendilerini geliştirerek kişisel benliklerinin farkına varabilirler (Kırık, 2014). Topluma, çevreye, kendine tam anlamıyla adapte olabilen, uyum sağlayabilen bireyler öncelikle kendilerini anlar ve fark ederler. İlgileri, hobileri, doğruları, yanlışları aynı oranda şekillenir. Bu neticede ne istediğini bilen daha mutlu bireyler daha mutlu çevreyi meydana getirir.

Eğitim tamamen didaktik ve pedagojik süreçler değildir, aynı zamanda öğrenenlerin duyuşsal dünyasına da dokunur; dikkat, anlayış ve empati pedagojisi gerektiren süreçlerdir (Bozkurt, 2020).

2.2.1 Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları

Yönetmeliğinde Görsel Sanatlar

İlköğretim kurumları yönetmeliğinde sanat ile ilgili alanlardan kısa bir not düşecek olursak;

- İlköğretim kurumları yönetmeliğinde sanat eserini korumak ve onları geliştirmek öğrencilerden beklenen davranışlar arasında yer almaktadır.

- Sanatsal alanda başarı gösteren öğrencinin ödüllendirilmesi gerektiği bulunmaktadır.
- Sanat değeri olan görsellerin okul duvarlarında bulunması gerektiğine değinilmiştir. *Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği* (2014) adlı yönetmelik

2.2.2 Eğitim Türleri

Eğitim ikiye ayrılır. Formal eğitim (resmi eğitim) ve informal eğitim (resmi olmayan eğitim) şeklinde.

Formal Eğitim: Okul ve okul türü yerlerde yapılır. Öğretim yoluyla gerçekleşir. Planlıdır ve kontrollüdür. Süreçte değerlendirme vardır. İstendik yönde davranış değişikliği vardır ve beklenir.

İnformal Eğitim: Plansız gerçekleşir. İstenmedik yönde davranış değişikliği vardır. Zaman ve mekan sınırsızdır. Kontrol edilemez.

Formal eğitim ikiye ayrılır bunlar, örgün eğitim ve yaygın eğitim.

Örgün Eğitim: Aşamalı ve kademelidir. Sadece okullarda yapılır. Belirli yaş gruplarına özgüdür. Milli eğitimin amaç ve ilkelerine göre uygun eğitim yapılır.

Yaygın Eğitim: Uzaktan eğitim sistemlerini de içine alan yaygın eğitimde ise;

- Yaş grubu değişkendir.
- Eğitim aşama ve kademe içermez.
- İlgi ve yeteneklere yöneliktir.
- Okul türü alanlarda yapılır.

Örnek verecek olursak, açık öğretim uygulamaları, *uzaktan eğitim*, açık lise, açık öğretim fakülteleri, çeşitli kurslar, halk eğitim merkezi verilebilecek bazı örneklerdir.

2.2.3 Milli Eğitim Bakanlığının Uzaktan Eğitimle İlgili Aldığı Kararlar

Uzaktan eğitim fikri günümüzden neredeyse yüz yıl önce de ela alınan üzerine yorum yapılan bir eğitim alanıdır. Başlarda okuma yazma bilmeyen bireylere mektupla öğretim şeklinde düşünülen uzaktan eğitim sadece bir düşünce olarak kalmış birebir eğitim olmadan öğrenmenin gerçekleşemeyeceği düşüncesiyle uygulanamamıştır. İlerleyen zamanlarda ise

mektupla eğitim faaliyeti okuma yazma bilmeyen bireyler, okula devam edemeyen çocuklar, mesleki beceri ve bilgisini geliştirmek isteyen bireyler için uygulamaya koyulmuştur. İlerleyen yıllarda teknolojiye de yaşanan gelişmelerle birlikte mektupla yapılan uzaktan eğitim faaliyeti televizyon ve radyo yayınlarıyla devam etmiştir. Devamında ise açık öğretim fakülteleri, liseleri ve ilköğretim okulları açılmıştır. Şu an kullanmakta olduğumuz uzaktan eğitimin ilk basamağı 24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen Elazığ depreminde atılmıştır. Bu süreçte eğitimlerine devam eden öğrencilere derslerini aksatmamaları adına EBA üzerinden yayınlar yapılmıştır. Türkiye’ de 11 Mart 2020 tarihinde görülen ilk vaka neticesinde bazı önlemler ve bu süreçte uzaktan eğitimde bazı değişiklikler meydana gelmiştir. İlk vakadan sonra okullarda uygulanacak olan ilk ara tatil bir hafta öne çekilmiş ve uzaktan eğitim ile ilgili hazırlıklar başlamıştır. Milli eğitim bakanlığı 12 Mart 2020 tarihinde uzaktan eğitime geçileceğini kamuoyuna açıklamıştır. Öncelikle bant yayını olarak uygulanan uzaktan eğitim için EBA ve TRT kullanılmıştır. Bu süreçte tüm operatörler vatandaşlara EBA uygulamasında kullanabilecekleri 3 GB internet erişim hakkı tanımlamıştır. Bu bant yayınları 23 Mart 2020 tarihi itibarıyla şu şekilde gerçekleşmiştir; her öğrenci için günde iki ders, dersler 20 dakika olacak şekilde yapılmıştır. Bu uygulama sene sonuna kadar devam etmiştir. Yeni eğitim-öğretim döneminde 3 GB olan EBA internet erişim hakkı 8 GB şeklinde sunulmuştur. Eğitimde fırsat eşitliği sağlanması adına okullardan alınan bilgiler ışığında ihtiyacı olan ailelere tablet, televizyon dağıtımları meydana gelmiştir bunlara ek öğrencilerin okullarına gelip okullarında bulunan bilgisayar laboratuvarını veya akıllı tahtaları kullanarak ders işleyebilecekleri EBA destek noktaları kurulmuştur. Velilerin ve öğrencilerin problemlerini teknik aksaklıklarını hızlıca çözebilecekleri EBA ana sayfasının sağ alt tarafına yerleştirilen yapay zeka EBA asistan geliştirilmiştir. 31 Ağustos 2020 tarihi ile başlayan yeni eğitim öğretim döneminde bant yayını yanında uzaktan eğitimde canlı ders uygulamasına geçiş yapılmıştır. Öğretmen tarafından EBA sistemine tanımlanan canlı dersler öğrencilerle birebir iletişim şeklinde yapılmıştır. 2020-2021 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde tüm köy okulları ve bağımsız anaokulları tedbirler neticesinde okullarında yüz yüze eğitim almaya başladılar bunun yanı sıra ortaokul ve imam hatip ortaokullarının 8. Sınıfları ve liselerin 12. Sınıfları seyreltilmiş sınıf uygulamasıyla yüz yüze eğitime başlamışlardır. 2021-2022 eğitim öğretim döneminde tüm okul ve kademeleri yüz yüze eğitime başlamıştır fakat oluşabilecek doğa engelleri, kar tatillerinde ise uzaktan eğitim faaliyeti uygulanmaktadır. Covid-19 pandemisi ile hayatımıza aktif olarak dahil olan uzaktan eğitim, oluşabilecek herhangi bir aksaklıkta eğitimin kesintisiz olarak ilerlemesini sağlamaktadır.

2.3 Uzaktan Eğitim

Teknolojinin gelişmesi ile eğitim kavramı farklı bir boyuta taşınmış ve teknoloji bu gelişime bağlı olarak eğitimin değişmez bir parçası haline gelmiştir. İnternet teknolojisinin eğitimde kullanılmasıyla birlikte “Uzaktan Eğitim” kavramı ortaya çıkmıştır (Özbay, 2015). Gelişen teknolojinin özelliğine, kullanılan teknolojik aletlere göre dönem dönem farklı şekilde uygulanmıştır uzaktan eğitim.

Uzaktan eğitimin gelişim sürecinde kitapların yanı sıra posta hizmetleri, radyo ve televizyon gibi araçlar kullanılmış, eğitimin kalite ve yöntemlerinin tartışılabileceği sistemler ortaya konulmuştur (Al ve Madran, 2004). Mektup, radyo, televizyon yayınlarıyla başlayan uzaktan eğitim gelişen ve ilerleyen teknoloji ile birlikte canlı ders uygulamaları, online toplantılar şeklinde yapılr hale gelmiştir.

Önceleri mektupla öğretim veya radyo, televizyon yayını olarak ilerleyen asenkron uzaktan eğitim için özellikle günümüzde eğitimin senkron gerçekleştirilmesi adına çeşitli yollara başvurulmuştur. Öğrenci ve öğretici arasındaki iletişim, etkileşim önemi uzaktan eğitim düşüncesinin başladığı ilk günden bu yana arzulanmaktadır. Çağımızın gerekleri ve bizleri mecbur bırakan süreçler vasıtasıyla bu iletişim arzusu karşılanmaya başlamıştır.

Uzaktan eğitimde sağlanan iletişim ve etkileşim ne denli kaliteli olursa olsun tamamen denetim bireydedir. Yüz yüze eğitimdeki öğreticinin sağladığı kontrol ve denetimi uzaktan eğitimde öğrenci sağlamaktadır. Kişisel sorumluluklarını ve öğrenme isteğini öğrenci oluşturmaktadır. Öğreticinin görevi bu sürece rehberlik etmek ve öğrencinin ilgi, istek, motivasyonunu sağlayacak öğretim yöntem ve teknikleri geliştirmektir.

Uzaktan eğitimde uygun ve etkili bir öğrenme ortamının iyi bir şekilde tasarlanması gerekmektedir. Tasarım sürecinde kullanılacak iletişim araçları ve ortamlarının özellikleri iyi bilinmeli, hangi araçların hangi öğretim yöntemleriyle kullanıldığında daha verimli olduğu konusunda fikir edinilmeli, uzmanlık ve yaratıcılık devreye sokulmalıdır (Kozma, 1991; akt. Özgür, 2005).

Öğrenci merkezli bir eğitim yöntemi olan uzaktan eğitimin amacı öğretmek değil, öğrencinin kendi kendine öğrenmesini sağlayacak ortamı yaratmaktır (Mantyla, 1999; akt. Özgür, 2005). Öğrencide merak duygusu çeşitli yöntemlerle karşılanabilir; fakat bu kaynak ve alıcı iletişimi şeklinde mümkün değildir. Eğitim sürecinde tam anlamıyla bir etkileşim meydana gelmesi gerekmektedir.

Etkileşim, teknolojinin eğitimde kullanımına ilişkin en çok tartışılan konulardan biridir. Ancak uzaktan eğitimde kullanılan eğitim ortamlarında etkileşimi artırmaya yönelik çalışmalar ve tartışmalar neredeyse hiç gündeme gelmemektedir. Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ile eğitimde etkileşimi sağlamak için keşfedilmemiş birçok yöntemin olduğu düşünülmektedir (Özgür, 2005).

Dünyada uzaktan eğitim sürecinde ortaya çıkan her yeni iletişim teknolojisi ve öğretim ortamı, öğrenme-öğretme sürecinde olumlu etkiler yaratmaktadır. Bu nedenle öğrenme sürecinde kullanılan ortamların ve araçların etkileri ve işlevleri, bütüncül ve tamamlayıcı bir şekilde kullanımı ve etkileşimi oldukça eğitimde etkililik ve verimlilik artmaktadır (Özgür, 2005). Çok farklı teknikler, yöntemler, metotlar kullanılmış olsa da uzaktan eğitim genel çerçevesiyle farklı mekanlarda bulunan öğretici ve öğrencinin çağın gelişen teknolojisinin elverdiği düzeyde iletişim, etkileşim gerçekleştirmesidir. Ülkemizde kullanılan uzaktan eğitim faaliyetlerinde dünyadaki gelişimler takip edilmekte ve gelişen her bir teknolojik atılım uzaktan eğitim faaliyetlerine dahil edilmektedir.

Uzaktan eğitim, farklı coğrafyalardan öğrenci, öğretmen ve öğretim materyallerinin iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirildiği eğitim biçimidir. Zamandan ve mekandan bağımsız eğitim fikrinin ilk ortaya çıkışından günümüze kadar insanlara daha etkili bir öğrenme ortamı sağlamak için birçok farklı yöntem ve araç farklı kombinasyonlarda kullanılmıştır (Al ve Madran, 2004). Gelişen teknoloji ile birlikte farklı metotlar kullanılıyor olsa da uzaktan eğitimin her döneminde amaç aynıdır; eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, zamandan ve mekandan bağımsız eğitim sunabilmek, kişiyi kendi istek ve arzusuyla eğitime, öğrenmeye açık hale getirmektir.

Uzaktan eğitimin e-öğrenme şeklinde gerçekleştirilmesi, öğrencilerin, öğrencilerinden ve öğretmenlerinden uzakta da olsalar eş zamanlı veya ayrı ayrı internet üzerinden iletişim kurduğu, bilgilerin internet aracılığıyla aktarıldığı bir eğitim sistemi olarak ifade edilebilir (Gökdaş ve Kayri, 2005; akt. Kırmızıgül, 2020). Uzaktan eğitim programı, öğrencilerin kendi başlarına eğitimlerini gerçekleştirmelerine yardımcı olmak amacıyla eğitim kurumlarının belirli bir düzen içinde hazırlandığı müfredatla yürütülen çalışmalara verilen isimdir. Bir başka tanıma göre uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenin birbirinden uzak da olsalar aynı anda veya ayrı ayrı bir araçla iletişim kurdukları bir eğitim sistemidir. Uzaktan Eğitim modellerinin en önemli amacı geniş bir kitlenin gerekli eğitimi nerede ve ne zaman olursa olsun almasıdır. Eğitim alacak kişiye sunulan bu esneklik, eğitim almayı kolaylaştırmaktadır.

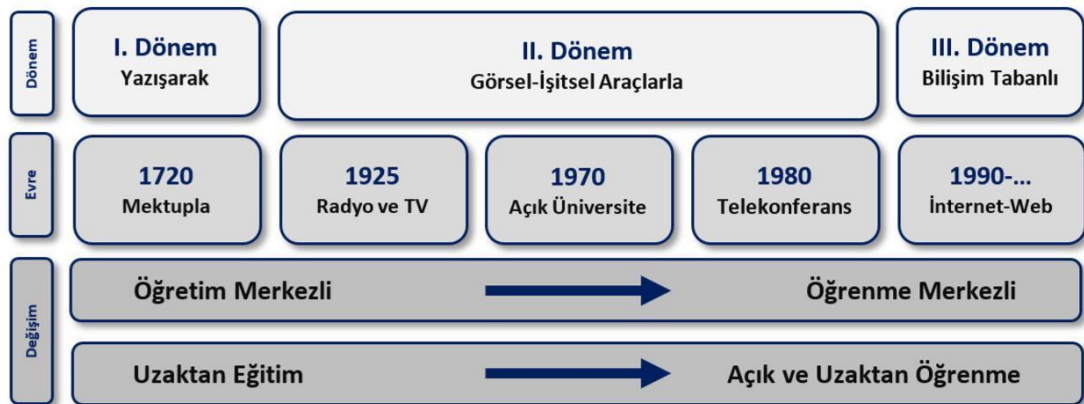
Ayrıca tam olarak anlaşılmayan konuların birden çok tekrarı, sınav ve testlerin çoğunluğu bu eğitimin verimini artırmaktadır (Dinçer, 2006). Bu aynı zamanda bireysel hıza da hizmet eden bir uygulamadır. Her öğrenci uzaktan eğitimde kendi hızına göre öğrenir ya da öğrenemediği noktaları onu öğrenme seviyesine ulaştıran tekrarlar ile tamamlar. Bireyselliğin yanında e öğrenme yöntemi ile öğretici ve öğrencilerle iletişim kurarak grupla sınıf ortamında öğrenme yöntemi de geliştirilir.

Eğitim-öğretim sürecine farklı bir dönüşüm ve uygulama olarak yansıyan uzaktan eğitim süreci, TRT aracılığıyla ilkökul, ortaokul ve lise olmak üzere üç farklı sınıf düzeyi televizyon kanalı ve EBA kapsamında okul bünyesinde internet aracılığıyla öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Covid-19 salgını sonucunda eğitim-öğretim sürecine ilişkin alınan kararlar ve getirdiği durum, dijitalleşen eğitim ve uzaktan eğitim sürecinde ister istemez aileleri de etkiledi. Uzaktan eğitim süreci ile eğitimlerine devam eden ve bu süreci evde geçirecek olan tüm öğrenciler için ailelerinin eğitimlerine katılımı dolaylı olarak sağlanmaktadır (Kırmızıgül, 2020). Bu süreçte ebeveynlere oldukça fazla görev düşmüştür. Öğrencilerin derse katılımını sağlamak, teknolojiye ve teknolojik gelişimlere adapte olabilmek, kullanılan uzaktan eğitim programına hakim olabilmek ve kullanabilmek gibi sorumluluklar yüklenmiştir bireylere. Bu süreçte EBA kanalıyla önceden kaydedilmiş ve yüklenmiş dersler bulunurken yine EBA kanalıyla ve çeşitli uygulamalar vasıtasıyla canlı bağlantılar gerçekleştirilerek uzaktan eğitim faaliyetleri uygulanmıştır.

Uzaktan Eğitim (1) senkron (senkron) ve (2) asenkron (zamandan bağımsız/asenkron) olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilir. Eşzamanlı sunumda, kullanıcılar ve sunum yapan kişiler (öğrenci ve eğitimci) sınıf ortamında canlı bağlantı (internet, uydu vb.) aracılığıyla etkileşimli olarak uygulamanın içindedir. Bu uygulamada öğrenciler soru sorabilir, birbirleriyle tartışabilir veya test çözebilir. Asenkron sunum ise WEB tabanlı bir eğitimidir. Bu sunumda öğrenci istediği zaman ve yerde WEB üzerinde ders alabilir, test yapabilir ve etkinliklere katılabilir. Kursu istediğiniz kadar tekrarlayabilirsiniz (Toker Gökçe, 2008). Senkron bir şekilde yapılan uzaktan eğitim faaliyetleri, asenkron yapılan uzaktan eğitim faaliyetlerine göre daha fazla iletişim kurabilme ihtimali olduğu için başarılı olma olasılığı asenkron eğitime göre daha yüksektir. Fakat uzaktan eğitim senkron bir şekilde gerçekleştirilmiş olsa da yüz yüze eğitimdeki grup ve öğretici etkileşimleri uzaktan eğitimde tam anlamıyla gerçekleştirilemediği için bu durum uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim arasındaki büyük fark ve sınırlılıklardan biridir demek mümkündür.

Uzaktan eğitimde katılımcılar, yüz yüze ilişkilerin yaşandığı gerçek gruptan farklı olarak sanal bir grup oluştururlar. Sanal grup ile eğitim iletişim teknolojileri üzerinden gerçekleştirildiği için grup etkileşimi sağlanamamaktadır. Bu da yüz yüze iletişime göre başarı açısından yetersizlik sebebidir. Grup üyeleri etkileşime girmediği için farklı davranışlar ve düşünme biçimleri geliştirirler. Ayrıca grubun özelliklerine göre bilgi aktarımını yönlendirmek zorlaşmaktadır. Çünkü uzaktan eğitim sırasında bireysel tutumlar eğitici tarafından anlaşılabilir (Birkök, 1998; akt. Toker Gökçe, 2008). Uzaktan eğitim, öğretmenler ve öğrenciler arasında fiziksel olarak ayrı ortamlarda yapılan eğitimidir (Darcan, Egeli ve Özturan, 2000). İletişimdeki önemli unsurlardan olan jest mimikler ve beden dili birbirinden fiziksel olarak ayrı ortamlarda bulunan bireyler arasında tam olarak kullanılamamakta ve aktarılamamaktadır. Bu durum iletişimde kopukluk, bireysel fikir ve tutumların tam olarak anlaşılmasının önemli nedenlerinden biridir.

Uzaktan eğitim, öğrenme, öğretme ve öğrenme kaynakları arasındaki sınırlamaları ortadan kaldırmaya çalışan ve bunu gerçekleştirmek için var olan teknolojileri pragmatist bir yaklaşımla kullanan disiplinler arası bir alandır. Uzaktan eğitimin dönemleri ve aşamaları incelendiğinde her dönemde yaygın olan bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanıldığı ve bu teknolojilerin uzaktan eğitimin dönem ve aşamalarını belirlediği görülmektedir. Bu duruma ek olarak uzaktan eğitim süreçleri incelendiğinde öğrenme, açıklık ve esneklik kavramlarına yönelik bir yönelim olduğu dikkat çekmektedir (Bozkurt, 2017).

Şekil 1. Uzaktan eğitimin küresel bağlamda dönem ve evreleri (Bozkurt, 2017).

Uzaktan eğitim, uzaktan öğrenme ve uzaktan öğretim terimleri sık sık birbirleri yerine kullanılmaktadır. Bu terimlerin açıklamaları birbirine benzer yapılmaktadır (Balaban, 2012). Uzaktan Eğitim; İnsanlara çalışmak için nadir fırsatlar verir, ancak uzaktan eğitim onların koşulları veya mesleki yükümlülükleri ile ilgilenmez. Bu nedenle uzaktan eğitim “mektupla öğretim” kelimesi ile eş anlamlı olarak kullanılırken, daha sonraları eğitim televizyon ile birlikte kullanılmaya başlanmıştır. Ancak asıl büyümesi video, telekonferans, e-posta ve İnternet dahil olmak üzere iletişim teknolojileri aracılığıyla olmuştur (Kazmer ve Caroline, 2004; akt. Balaban, 2012). Günümüzde hızla yaygınlaşan internet kullanımı ile birlikte uzaktan eğitime, online toplantıya hizmet eden uygulamalar üretilmiştir. Bu sayede senkron olarak uygulanan uzaktan eğitimin son tanımlaması oluşmuş ve iletişim önceki örneklerine göre daha sağlıklı kurulur olmuştur.

Şehirlerdeki hızlı nüfus artışı ve küresel ölçekteki hareketliliğinin hızlanması nedeniyle Corona virüsü benzeri salgınların her on yılda bir farklı seviyelerde tekrarlayacağı öngörülmüyor. Bu da önümüzdeki yıllarda “evde eğitim” ve etkileşimli sanal/çevrimiçi eğitimin çok yaygınlaşacağını gösteriyor (Bahat ve Işık, 2021).

Bu salgın sayesinde sanal eğitim imkanlarının tüm paydaşlar tarafından kullanılması önemli bir fırsat alanı oluşturmaktadır. Ancak ülkemizde kullanılan uzaktan eğitim portalı Elektronik Bilişim Ağı (EBA) ve sanal eğitim platformu eğitimin kalitesini artırmayı, öğretmen ve öğrenciler için etkileşimli bir ortam oluşturmayı amaçlamış ancak korona virüs salgını sonrasında dijital altyapı bir türlü gelişmemiştir. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin çoğunun sanal/online eğitim konusunda deneyim ve donanıma sahip olmaması da EBA'nın tüm eğitimlerde aktif olarak kullanılamamasının bir diğer önemli nedeni olarak sayılabilir (Altunel, 2020; akt. Bahat ve Işık, 2021). Uzaktan eğitime yeni geçilen dönemde hazırlıksız olan toplum ve program altyapısı çeşitli aksaklılara sebep olsa da bu konuda çalışmalar ve gelişmeler hızla devam etmektedir. Bundan sonraki süreçlere, dünyada oluşabilecek herhangi bir kriz durumuna uygun uzaktan eğitim portalları ve uygulamaları geliştirmek bunları hazır durumda bulundurmak bir zorunluluktur demek mümkündür.

Türkiye'de kriz durumu olarak ilk kez 2020 Elazığ depreminde aktif olarak kullanılan açık ve uzaktan eğitim, şimdilerde Koronavirüs (Covid-19) pandemisi nedeniyle daha kapsamlı ve tüm eğitim kademelerinde uygulanmaya başlandı (Can, 2020). Uzaktan eğitime geçiş yalnızca ülkemizde değil dünyanın birçok yerinde meydana gelmiştir. Eğitimde kullanılan alt yapı ve uygulamalar benzer özellikler göstermektedir.

Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle başta Çin, ABD, İtalya, İspanya, Fransa, Kore, Türkiye ve Almanya olmak üzere birçok ülke yüz yüze eğitim uygulamalarına ara vermek zorunda kaldı. Örgün eğitim uygulamalarının küresel düzeyde gerçekleştirilememesi karşısında açık ve uzaktan eğitim uygulamaları temel öğrenme kaynağı olarak ön plana çıkmıştır. Günümüzde küresel düzeyde yüz yüze eğitim uygulamalarına son verilmiş, açık ve uzaktan eğitim uygulamaları ile milyonlarca insan eğitim almaya başlamıştır. Bu süreçte Türkiye'de okullar ilk olarak 16 Mart 2020 tarihinden 30 Nisan 2020 tarihine kadar kapatılmış, ilköğretimde ve orta öğretim seviyelerinde açık ve uzaktan eğitim uygulamaları kapsamında 3 TV Kanalı ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden eğitime devam edilmesine karar verilmiştir (MEB, 2020; akt. Can,2020). Şiddetlenen salgın seyrinden dolayı eğitime ara verilen süre artmıştır, tüm eğitim camiası planlarını ve programlarını uzaktan eğitime göre düzenlemiştir.

Covid-19 pandemisi nedeniyle eğitim sistemlerinin uzaktan eğitimde yaygın olarak kullandıkları bazı stratejilerin herkes için daha kaliteli ve eşit bir eğitim fırsatı sağlayabilmesi için dört alanda hazırlık yapılmasını önermektedir. Bunlar; Teknolojik hazırlık, içerik hazırlığı, pedagojik hazırlık ile izleme ve değerlendirme hazırlığıdır. Teknolojik hazırlık boyutunda tüm öğrencilere evden uzaktan öğrenme olanağı sağlayacak internet bağlantısı, TV, radyo ve dijital araçlara etkili erişimin sağlanması, içerik hazırlığı ise, çevrimiçi platformlar, TV veya radyo programları aracılığıyla sunulabilen veya evde öğrenme için kullanılacak ulusal müfredatla uyumlu, basılı öğretim ve öğrenme materyallerine erişilebilirliği içermektedir. Pedagojik hazırlıkta, öğretmenlerin çevrimiçi öğrenmeyi, TV veya radyo tabanlı uzaktan öğrenmeyi tasarlamaya ve kolaylaştırmaya veya evde öğrenmeye dayalı materyalleri kullanmaya yardımcı olma ile ebeveynlerin veya bakıcıların etkili ev tabanlı uzaktan öğrenmeyi kolaylaştırma imkânlarının sağlanması yer almaktadır. İzleme ve değerlendirme hazırlığında ise, uzaktan öğrenmeye erişimi izleme, öğrenme sürecini ve kesintileri izleme ile öğrenme başarılarını değerlendirme kapasitelerini içermektedir. Bu aynı zamanda öğrencilere, öğretmenlere, velilere veya bakıcılara destek sağlamak için uygulanan önlemleri azaltma stratejilerini de içermektedir. Bu stratejilerin etkili kullanımının pandemi sürecinde açık ve uzaktan eğitim uygulamalarının etkililiğini arttırabileceği söylenebilir(UNESCO, 2020; akt. Can, 2020). MEB okullarda tablet eksikliği bulunan öğrencilere tablet dağıtımında bulunurken ayrıca sadece EBA uygulamasında kullanılmak üzere vatandaşlara internet dağıtımında bulunmuştur. Fakat süregelen imkan eksikliklerinden dolayı eğitimde değerlendirme bu süreçte tam olarak yapılamamıştır.

Uzaktan eğitim (e-öğrenme, m-öğrenme, çevrimiçi öğrenme gibi kavramlar da), içeriğin eğitim teknolojileri ile sunumu kadar ölçme-değerlendirme süreçlerine de önem vermektedir. Yeni normalde bu konulara ağırlık verilmeli ve eğitim sisteminin yüzyıllardır kanayan yaralarından biri olan sonuç odaklı ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının yanı sıra süreç odaklı ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının kullanıldığı çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu bağlamda, normalde yapılacak olan uzaktan eğitim çalışmalarının başarıya ulaşması ve öğrenen memnuniyetinin artması için teknoloji destekli alternatif ölçme-değerlendirme araçlarını kullanmaya başlamak ve deneyim kazanmak gerekmektedir. Uzaktan eğitim, çevrimiçi yüz yüze derslerin simülasyonu veya taklidi değildir. Öğrenme çıktıları eşit olsa bile, uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimin tasarlanmasında farklı stratejilerin kullanılması gerektiği unutulmamalıdır (Bozkurt, 2020). Tüm yurttan uygulamaya geçtiğimiz uzaktan eğitimin ikinci yarısında değerlendirme basamağı es geçilmiştir. Çünkü ülke genelinde tam anlamıyla uzaktan eğitim bilinci ve bireyler arası fırsat eşitliği sağlanamamıştır.

2.3.1 Tarih İçerisinde Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitim terimi ile ilk defa Covid-19 pandemisinde karşılaşmadık, yabancı bir terim olarak birdenbire hayatımıza dahil olmadı. Tarih boyunca adından söz ettiren ve gelişen teknoloji ile uygulama şeklini değiştiren uzaktan eğitim terimi ilk kez 1892 yılında geçmektedir. Uzaktan Eğitim terimi ilk olarak 1892 yılında University of Wisconsin kataloğunda yer almış ve bu terim ilk kez William Lighty tarafından kullanılmıştır. Lighty, 1906'da yazdığı bir makalede (Adıyaman, 2002). Daha sonra bu terim (Fernunterricht) 1960'lı ve 1970'li yıllarda Alman eğitimci Otto Peters tarafından Almanya'da kullanılmaya başlanmış ve Fransa'daki uzaktan eğitim kurumları Télé Enseignement olarak adlandırılmıştır (Verduin ve Clark, 1994; akt. Özbay, 2015).

Kavram olarak 1700'lü yıllara dayanan ve harf öğretimi uygulamalarıyla başlayan uzaktan eğitim, teknolojiye paralel olarak gelişimini sürdürmüş ve günümüzdeki anlam ve önemini bilgi teknolojileri ile kazanmıştır (Özbay, 2015). Uzaktan eğitimin kronolojisine bakıldığında, 1870'lerde gazete ve mektupla eğitim, 1930'lar-1950'lerde basılı materyallerle eğitim, 1950'ler-1980'lerde radyo, televizyon ve video ile eğitim, 1980'ler-1995'lerde bilgisayar destekli eğitim ve 1995 yılından sonra web tabanlı eğitimin daha yaygın olarak kullanıldığını söyleyebiliriz (Ozan, 2010; akt. Özbay, 2015). 1700'lerde harf öğretimi, 1920'lerde elektronik teknolojisinin gelişmesi, elektronik ders materyalleri ile öğrenmenin başlaması ve 1960'larda uzaktan eğitim üniversitelerinin

kurulması, dünyadaki uzaktan eğitim algısını değiştiren üç ana akım ve kırılma noktası olmuştur (Simonson ve diğerleri, 2003; akt. Özbay, 2015). Günümüzde internet teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte bir kırılma noktası daha yaşanıyor diyebiliriz (Özbay, 2015).

2.3.2 Tarih İçerisinde Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamaları

Türkiye’de uzaktan eğitim ilk kez 1927’de eğitim alanındaki sorunların tartışıldığı bir toplantıda gündeme geldi ve halkın okuma yazma bilmeyen kesimine okuma-yazma öğretilmesi amaçlandı. Mektupla öğretim şeklinde yapılması planlanan bu uygulamaya bir türlü başlanamadı (Alkan, 1987; akt. Özbay, 2015). Bunun en önemli nedeni okuma yazma bilmeyen nüfusun %90 civarında olması ve okuma yazmanın öğretmensiz öğretilmeyeceğinin düşünülmesidir. 1956 yılına kadar uzaktan eğitim uygulamasına başlanamadı, fikir olarak kaldı (Kaya ve Odabaşı, 1996; akt. Özbay, 2015). 1956 yılından sonra uzaktan eğitim uygulamalarının temelleri atılmaya başlanmış ve 1960 yılında İstatistik ve Yayım Müdürlüğü bünyesinde "Mektup Öğretim Merkezi" adı altında bir kurul kurulmuştur (Özarslan ve Ozan, 2014; akt. Özbay, 2015). 1962 yılında çeşitli nedenlerle eğitimlerine devam edemeyen çocuklar, yetişkinler ve mesleki bilgi ve becerilerini artırmak isteyenlerin mektup öğretimi yoluyla eğitim almaları sağlanmıştır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte 1968 yılında TRT tarafından eğitim programları yayımlanmaya başlandı. 1973 yılında ise Film Radyo Televizyon Eğitim Merkezi (FRTEM) tarafından ilk, orta ve liselere yönelik eğitim programları yayımlanmaya başlandı. Ayrıca 1975 yılında kurulan Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR), ihtiyaç duyulabilecek birçok alanda televizyonda eğitim programları yayınlamayı planlamıştır (İşman, 2005; akt. Özbay, 2015). 1978 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yükseköğretimde uzaktan eğitim uygulamalarının geliştirilmesi için “Açık Üniversite” kurulması önerilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı’nın 1978 yılında yaptığı bu öneri ancak 1981 yılında 2547 sayılı kanunla uygulanabilmiş ve üniversite düzeyinde ilk Açık Öğretim Fakültesi Anadolu Üniversitesi bünyesinde kurulmuştur (Gelişli, 2015; akt. Özbay, 2015). 1990 yılından sonra diğer üniversiteler de uzaktan eğitim uygulamalarına geçmeye başlamıştır. 1992 yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir açık lise, 1998 yılında ise 6-7 ve 8. sınıflarda eğitim veren bir açık ilköğretim okulu açılmıştır (Demiray ve Adıyaman, 2002; akt. Özbay, 2015).

1982 yılında Anadolu Üniversitesi, 2010 yılında Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitelerinde kurulan Açık Öğretim Fakülteleri ile Türkiye’de uzaktan eğitimin

yaygınlaşması ve ilerlemesi için büyük çaba sarf edilmiş ve bu gelişme farklı üniversitelerde kurulan uzaktan eğitim merkezleri ile desteklenmiştir. Günümüzde Covid-19 salgını sürecinde tercih edilen en önemli eğitim teknolojisidir (Kırmızıgül, 2020).

Ülkemizde uzaktan eğitim kavramsal olarak ilk kez 1923'ten 1960'lara kadar tartışıldı. 1970'li yıllardan sonra farklı girişimlerle ortaöğretim düzeyinde uzaktan eğitim çalışmaları yürütülmüş, deneyim kazanılmış ve sınırlı da olsa ilerleme kaydedilmiştir. 1980 yılından sonra Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin kurulmasıyla bu uygulamalar yükseköğretime taşınmıştır. 1980'li ve 1990'lı yıllarda uzaktan eğitim ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinde olgunlaşarak geniş öğrenci kitlelerini içine alan bir sistem haline almıştır. Bu yıllarda elde edilen başarılarla uzaktan eğitim büyük ilgi ve kabul görmüştür. 1990'lı yılların sonundan 2000'li yılların başına kadar bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) alanındaki gelişmelerle birlikte uzaktan eğitimin sunduğu eğitim olanakları artmış ve uzaktan eğitim ülkemizde eğitimde ana akımın bir parçası haline gelmiştir. 1923 yılında kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde 1900'lü yılların sonlarında ilk, orta ve yükseköğretim kademelerinde uzaktan eğitim verilmeye başlanmıştır. Bu gelişmelere bağlı olarak ülkemizde uzaktan eğitim faaliyetleri 1990'lı yılların sonu ve 2000'li yılların başında tüm kademelerde eğitimin ana akımı haline gelmiştir. Diğer bir ifadeyle 1950'li yıllara kadar fikir düzeyinde yürütülen uzaktan eğitim faaliyetleri, 1950'li yıllardan sonra uygulamaya dönüşerek 2000'li yıllara girmeden gelişme evresini tamamlamış ve akabinde ülkemizde eğitimde ana akımın bir parçası haline gelmiştir (Bozkurt, 2017).

60'lı yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Mektupla Öğretim Merkezi'nin ardından Milli Eğitim Bakanlığı uzaktan eğitimde çok yol kat etmiş ve günümüzde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) kurulmuştur. “Eğitsel E-İçerik Sağlanması ve Yönetilmesi Bileşeni” adı altında Eğitim Bilişim Ağı altyapısı kullanılarak UZEM merkezi kurulmuştur. Oluşturulan bu UZEM merkezi ile hem öğretmenlerin mesleki gelişimi desteklenmekte hem de öğrencilere uzaktan eğitim verilmektedir (Kaçan ve Gelen, 2020).

Moore ve Kearsley ise uzaktan eğitim teknoloji gelişimini aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır (Moore ve Kearsley, 2005; akt. Demir, 2014):

1. Nesil : Mektuplaşma
2. Nesil : Radyo ve televizyon

3. Nesil : Açık üniversiteler

4. Nesil : Telekonferans

5. Nesil : İnternet/Web

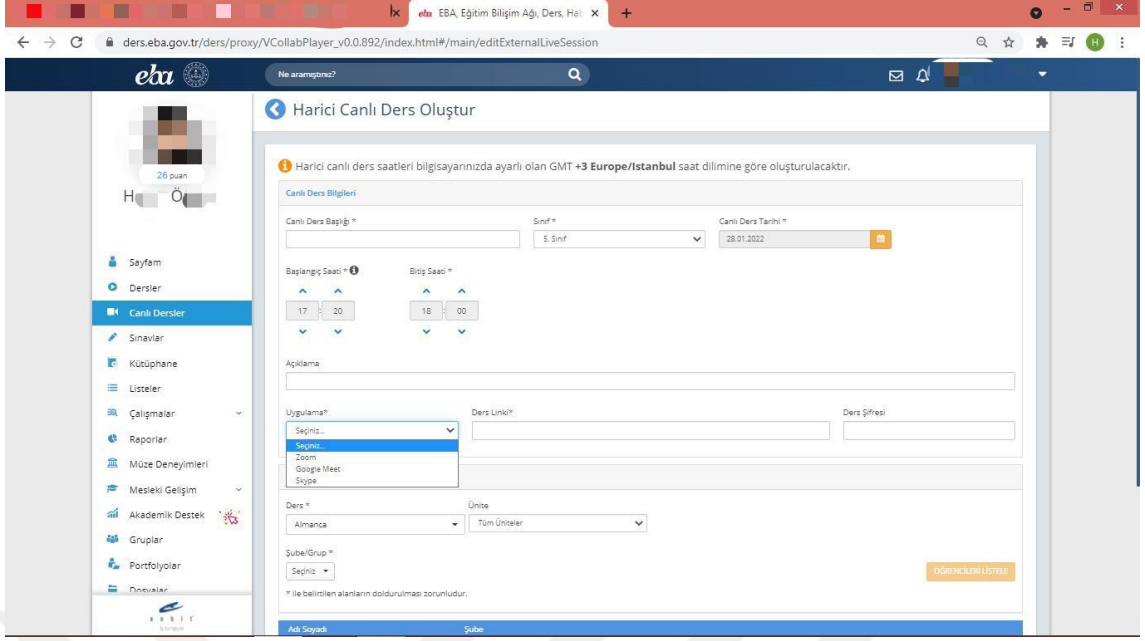
Türkiye'de internet teknolojisinin uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılmasıyla birlikte tam bir dönüşüm yaşanmıştır. Türkiye'de internet tabanlı uzaktan eğitimin gelişmesiyle birlikte sanal kütüphaneler hizmet vermeye başlamış ve öğrenciler rahatlıkla araştırmalarını yapabilir duruma gelmiştir. Sadece sınıfları değil, kütüphaneleri de sanal ortamlara dönüştüren internet tabanlı uzaktan eğitim, öğrenme yöntemlerini de değiştirmiştir. Bu sayede internet üzerinden alınan uzaktan eğitim hizmetinde verilen ödevler sanal kütüphane üzerinden araştırılarak hazırlanabilmektedir. Sonuç olarak, ödev çevrimiçi olarak toplanabilir ve değerlendirilebilir (Çukadar ve Çelik, 2003; akt. Kırık, 2014). Son olarak geliştirilen EBA ve çeşitli video uygulamaları ile eğitim bireylerin bir tık uzağında bulunur hale gelmiştir. Sanal kütüphaneler, hazır ders videoları, zaman ve mekan kısıtlaması olmayan toplantı programları bireylerin eğitime ulaşımını kolaylaştırırken ülkemizde de uzaktan eğitimin son halini meydana getirmiştir.

2.3.3 Uzaktan Eğitimde Sıklıkla Kullanılan Araçlar

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) 2012 de Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi ile birlikte açıldı.

Bu süre zarfında çok aktif olmayan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Covid-19 pandemisi ile eğitimde oldukça aktif bir şekilde kullanılmaya başlandı. Zoom altyapısıyla dersler uzaktan eğitim ile evlerden işlendi. Zoom dışında iki ayrı uygulamadan da ders işlenebileceği EBA'nın harici canlı ders tanılama sayfasına girdiğimizde görmekteyiz.

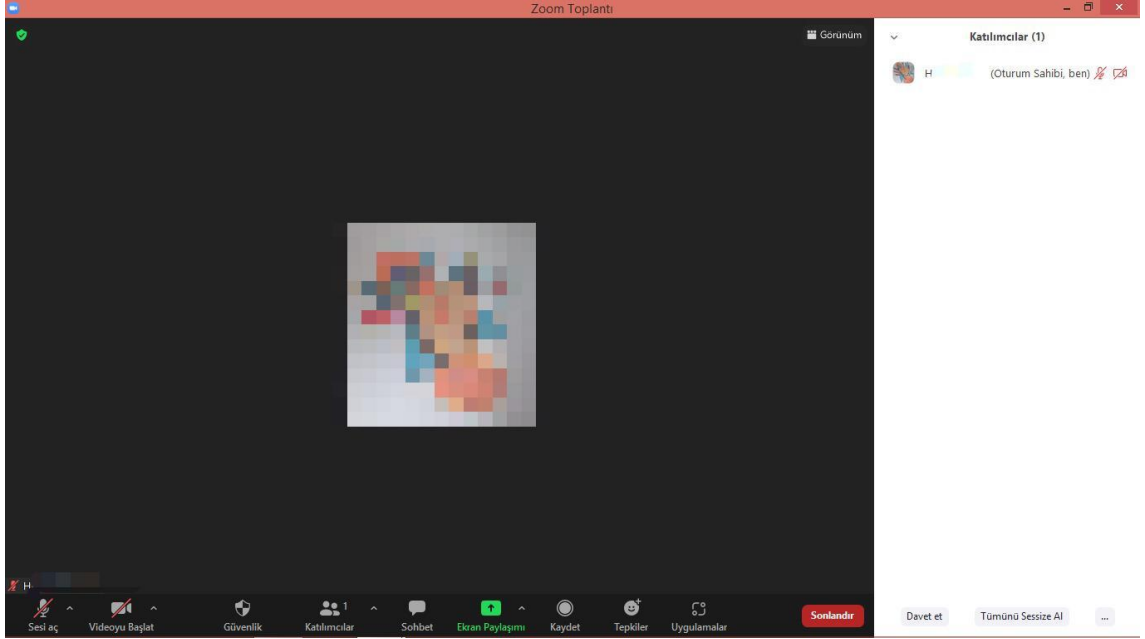
Öncelikle EBA ana sayfası incelendiğinde ders tanımlama alanında üç uygulamayı da görmekteyiz. Uzaktan eğitimde kullanılan bu uygulamaları kısaca tanıtmak ve ana sayfaları hakkında bilgi vermek bu platformları kullanacak olan bireylerin fikir sahibi olmasını sağlayacaktır.

Şekil 2. EBA Canlı Ders Tanımlama Alanı

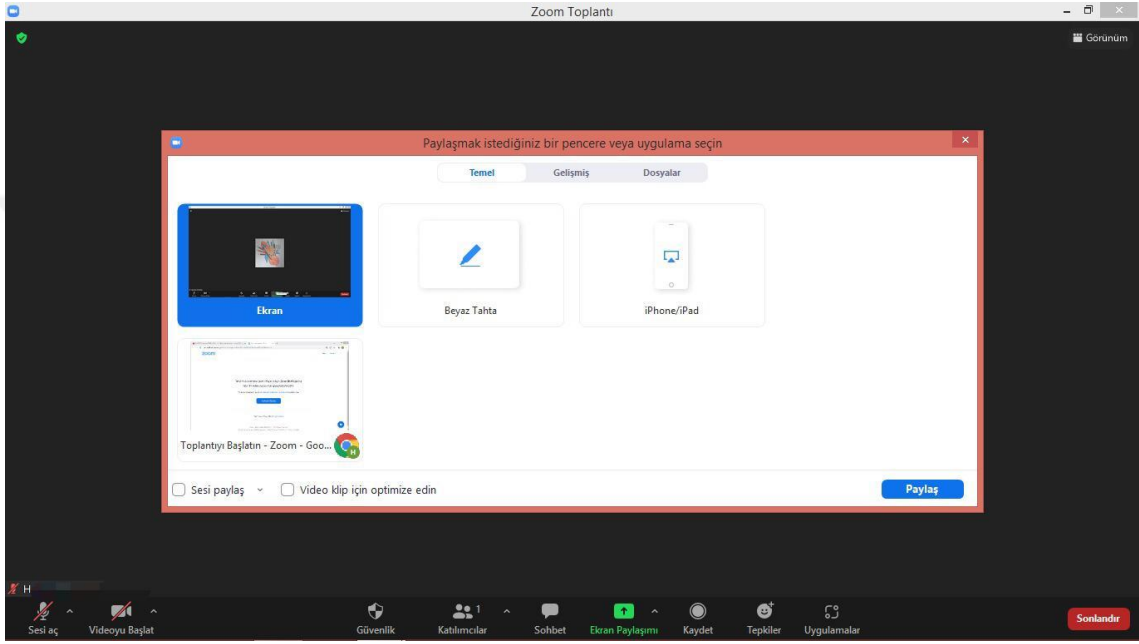
Ders başlığı, sınıf, dersin gerçekleştirileceği tarih, ders başlama ve bitiş saati, varsa ders ile ilgili açıklama, ders, ünite ve şube gibi seçimler neticesinde dilenen uygulama seçilerek canlı ders tanımlaması gerçekleştirilir.

Zoom, uygulaması üzerinden canlı ders süreci;

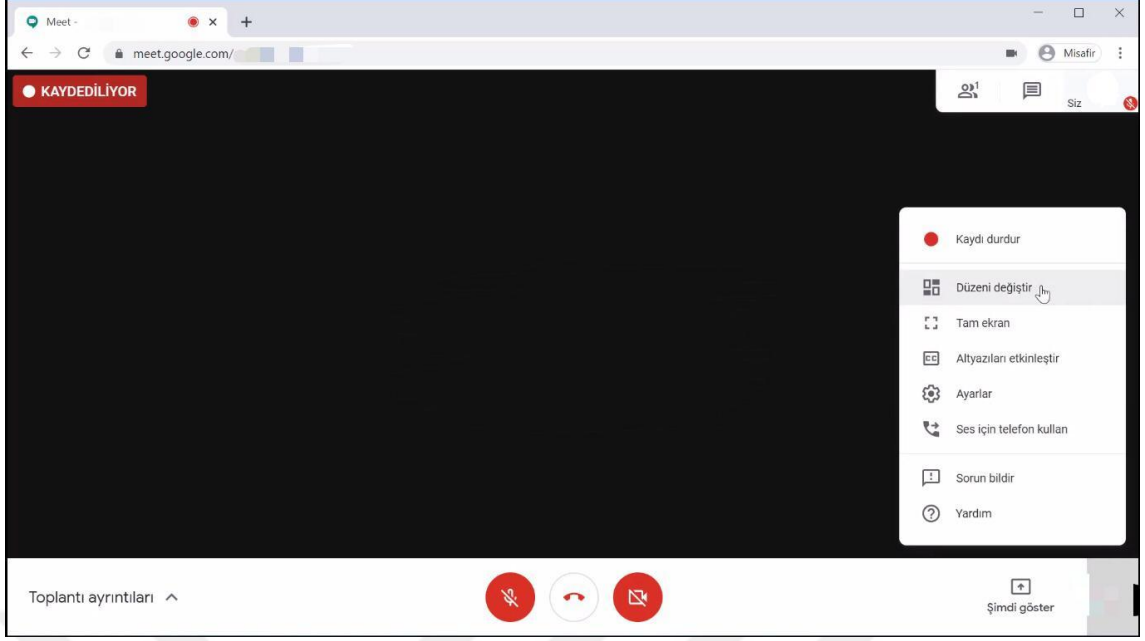
Şekil 3. Zoom Toplantı Ekranı

Ders saati geldiğinde toplantı sahibi ve katılımcıların EBA uygulaması üzerinden derse katılım gösterebilecekleri gibi zoom uygulamasını bilgisayara yükleme aşamasında alınan link ve şifre ile de giriş yapmak mümkün. Toplantı sahibi ses-görüntü açma kapama, katılımcı ekleme çıkarma, mesaj yoluyla iletişim kurma ekran paylaşımı yapma, mevcut toplantıyı kaydetme ve toplantıyı sonlandırma gibi fonksiyonları yukarıda görülen ekranın alt kısmında bulunan görev çubuğu üzerindeki simgelerle yapabilmektedir. Toplantı sahibi katılımcıların ses ve görüntüsünü kapatabileceği gibi açmaları için sadece talepte bulunabilir.

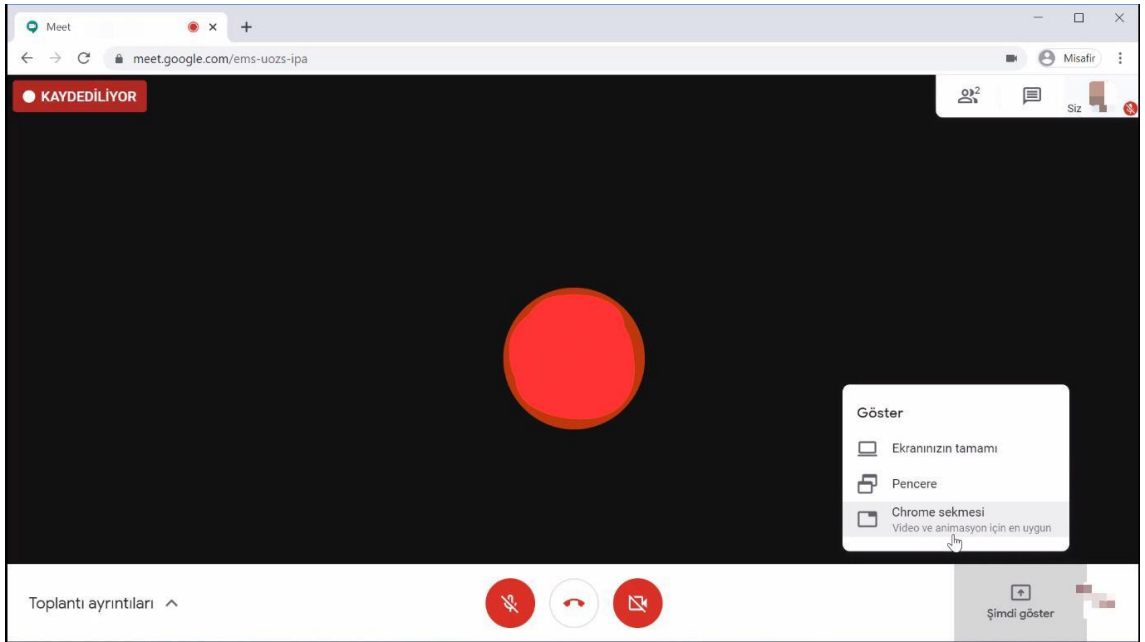
Şekil 4. Zoom ekran paylaşım alanı

Ders sürecinde ekran paylaşımı seçeneklerinde bulunan beyaz tahta seçeneği sayesinde açılan ara yüzde kalem, yazı, hazır şekil kullanım özelliğiyle kolayca ders işlenebilmektedir. Ayrıca tarayıcınızda açılmış olan sayfayı da ekran paylaşımıyla katılımcılara iletme imkanı bulunmaktadır.

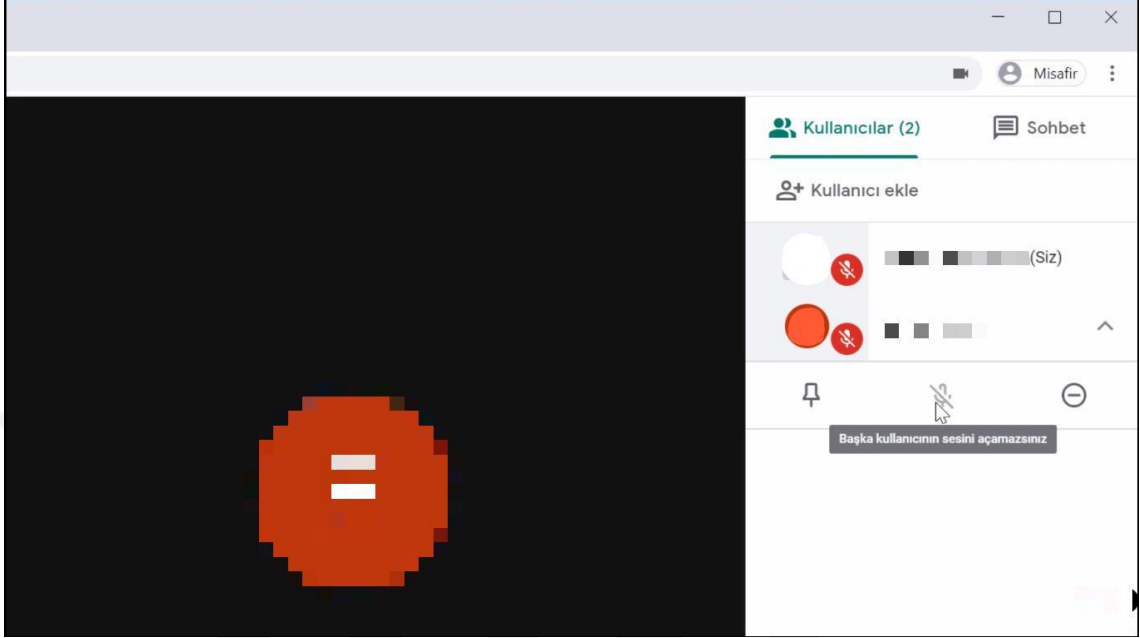
Şekil 5. Google Meet Toplantı Ekranı

Mail hesabından alınacak yeni toplantı linki ve kod ile toplantı oluşturulur bu kod sayesinde katılımcıların toplantıya katılımı sağlanır. Google Meet toplantı ana ekranı yukarıdaki şekildedir. Şimdi göster seçeneğindeki komutlar sayesinde; toplantı kaydı alınabilir, düzeni değiştir seçeneği sayesinde katılımcıların ekranda görünürlüğü ayarlanabilir, altyazılar ve ses için telefon kullan seçeneği Türkiye’ de desteklenmemektedir.

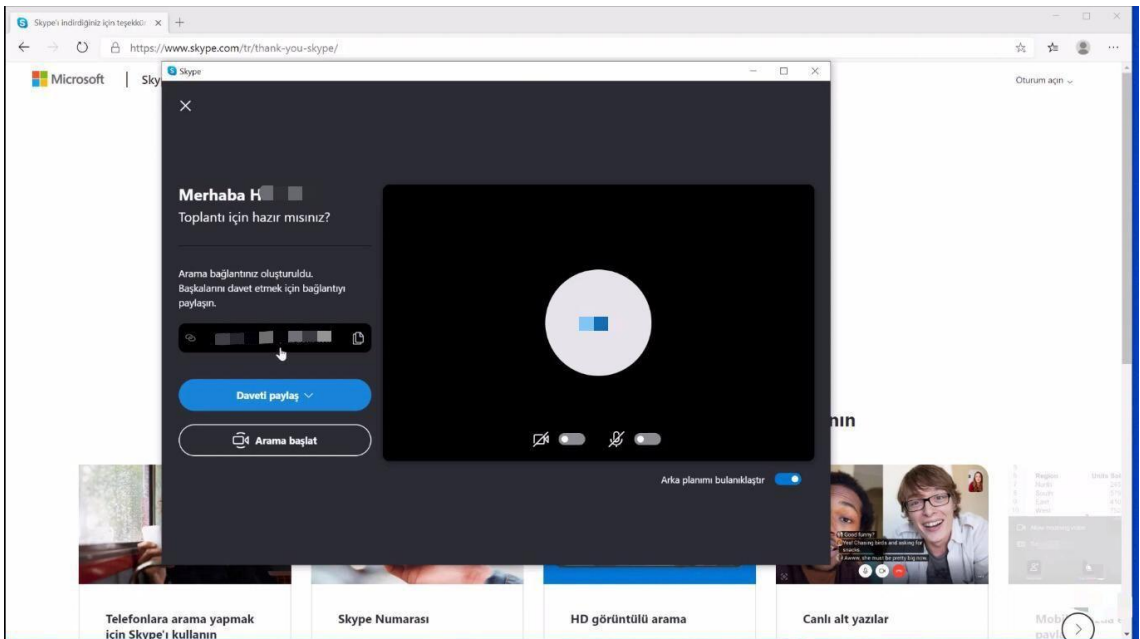
Şekil 6. Google Meet Ekran Paylaşımı

Google Meet toplantı sürecinde şimdi göster seçeneği vasıtasıyla mevcut ekranınızı, masa üzerinde açık olan herhangi bir sayfanızı veya tarayıcınızda açık olan bir sekmeyle katılımcılarla toplantı esnasında paylaşılır.

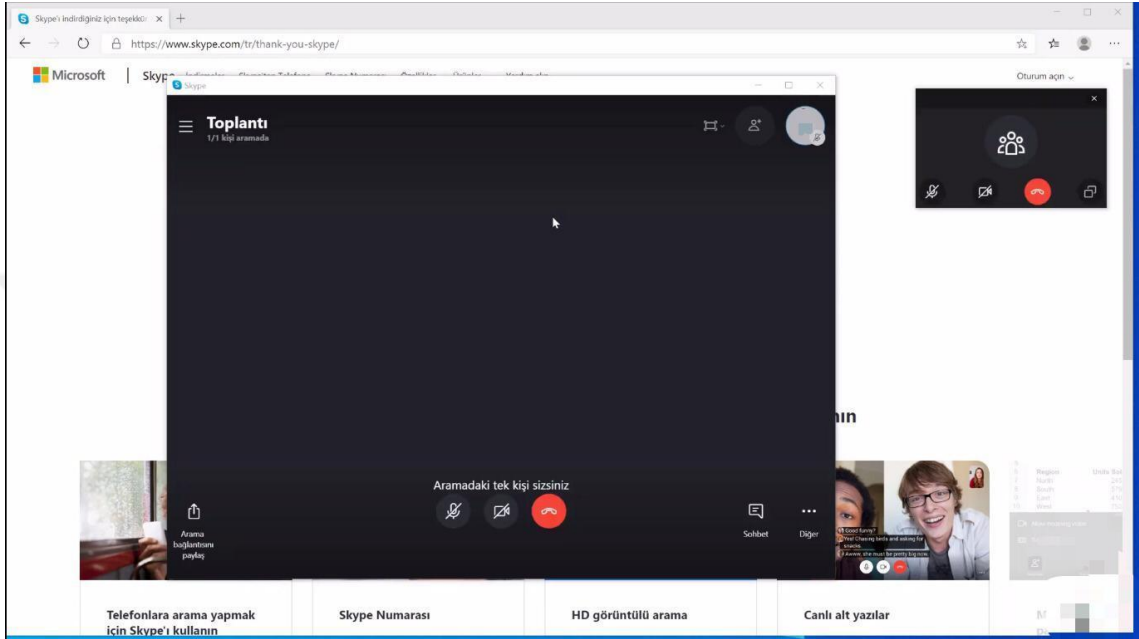
Şekil 7. Google Meet Katılımcılar Ekranı

Toplantı sahibi katılımcı ekleyip çıkarabilir, katılımcının sürekli görüntüsünü ekrana sabitleyebilir, katılımcının mikrofonu açıksa kapatılabilmektedir fakat kapalı olan mikrofon toplantı sahibi tarafından açılmamaktadır. Katılımcı ise toplantı sahibini ekrana sabitleyebilir fakat ne çıkarabilir ne de sessize alabilir.

Şekil 8. Skype Toplantı Adresi Alma

Skype uygulamasında toplantı seçeneğine tıkladığında sol alanda bulunan adres ile katılımcıların toplantıya katılımı sağlanır. Toplantı başlatıldığında bağlantı adresinin altında bulunan daveti paylaş seçeneği ile bağlantı kopyalanabilir, skype kişilerine, Outlook posta, Gmail yoluyla toplantı bağlantısı iletilebilir.

Şekil 9. Skype Toplantı Ana Ekranı

Diğer uygulamalarda olduğu gibi ekran paylaşımı yapılabilmektedir, katılımcı eklenip çıkarılabilmektedir, katılımcı ses ve görüntüsü kapatılabilmektedir, katılımcılarla sözlü iletişimin yanında yazılı iletişim de kurulabilmektedir.

2.3.4 Uzaktan Eğitim Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar

Pandemi sürecinin ilk basamağında uzaktan eğitim, Türkiye geneli gönüllü ve seçilmiş öğretmenlerin katkısıyla bant yayınları olarak ilerledi. Bu süreçte öğretmenler hazırlamış oldukları günlük ve yıllık planları kullanamaz, öğrencilerinin eğitim süreçlerinde aktif rol alamaz olmuşlardır. 2019-2020 eğitim öğretim yılının ikinci yarıyılı bu şekilde tamamlanmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim döneminde okul müdür ve müdür yardımcıları öğretmenlerin ve öğrencilerin ders programlarını uzaktan eğitime dönük hazırlamışlardır. Öğretmenler programları doğrultusunda canlı ders tanımlamalarını EBA vasıtası ile yaparken, öğrenciler de program saatlerine göre katılım göstermişlerdir. Teknolojik cihaz yetersizliği, internet ve bağlantı problemi, devam zorunluluğunun olmaması gibi nedenler derslere katılım

oranının oldukça düşük olmasına ve eğitim öğretimdeki boşluğun artmasına sebebiyet vermiştir. Öğrencinin derse katılması onun derste olduğu anlamına da maalesef gelememektedir. Öğrencilere ses, görüntü açıp açmama konusunda inisiyatif bırakılması öğretmen ve öğrenci arasındaki uçurumu daha da arttırmaktadır. Bu süreçte uygulamalı bir derse sahip olan biz Görsel Sanatlar dersi öğretmenlerinin yaşamış olduğu çeşitli zorluklar mevcuttur. Öncelikle bu süreci oldukça zor hale getiren müdahale eksikliğidir. Gösterip yaptırma tekniğinin fazlasıyla kullanıldığı görsel sanatlar dersinde tamamen öğrenciler tek başına kalmışlardır. Tripotlar, bilgisayar-telefon kamerası ve kullanılan herhangi bir uygulamanın beyaz tahta özelliğiyle bazı çizimler yapmak bunları öğrencilere iletmek mümkündür fakat bunlar sınıf ortamındaki etkileşime, gösterip yaptırma tekniğinin uygulanış şekline kıyasla bizleri ve öğrencileri oldukça zorlamıştır. Ayrıca kamera yoluyla ders aşamasında iletilen çizimler internet sıkıntıları, özellikle köylerde karşılaştığımız alt yapı problemleri nedeniyle meydana gelen bağlantı zayıflığı, ağ kopukluğu, görüntülerdeki piksellenmeler, kullanılan cihazın mevcut sisteme tam olarak uygun olamaması nedeniyle amacına kavuşamamıştır. Görsel Sanatlar dersi tamamen görsel iletişim gerektirdiği için büyük oranda görüntü kalitesi istemektedir. Uzaktan eğitimde uygulanması oldukça güç olan kazanımlarla karşılaşmıştır. Örneğin görsel sanatlar öğretim programında yer alan G.6.1.8 numaralı kazanım doğrultusunda geleneksel sanatlarımız içinde yer alan ebru konusu sözel bir anlatım şeklinde ilerlemek mecburiyetinde kalmıştır. Her öğrencinin bu konuyla ilgili ayrı malzeme alma imkanı hem ekonomik açıdan hem de uygulanan sokağa çıkma kısıtlamaları nedeniyle mümkün değildir. Zorluk yaşanan bir diğer kazanım müze bilinci ile ilgilidir. Görsel sanatlar öğretim programında yer alan G.5.2.4, G.6.2.2, G.6.2.4 ve G.8.2.4 numaralı kazanımlar yalnızca sanal müze gezileri ile sınırlı kalmıştır. Müzede kazanılan farkındalık, müze bilinci, tarihi eser ve sanat eserine yönelik değerler maalesef eksik kalmıştır. Ayrıca görsel sanatlar öğretim programında yer alan G.6.1.7 numaralı kazanım iş birliği, yardımlaşma, akran iletişimi basamaklarında yarım kalmıştır. Üç boyutlu bir çalışmanın ortaya çıkarımı destek ve yardım gerektirmektedir bu noktalar gerçekleştirilememiştir. G.5.1.6 / G.8.1.8 kazanımlarında yer alan rölyef ve heykel konusunda da benzer problemler yaşanmıştır. Görsel sanatlar öğretim programında yer alan G.5.1.3, G.6.1.5, G.7.1.5 ve G.8.1.6 numaralı perspektif konulu kazanımlar uygulama ve aktarım olasılığı en yüksek kazanımlardandır. Çünkü kullanılan uzaktan eğitim uygulamasının beyaz tahta özelliğinde bulunan farklı kalınlık ve renklerdeki hazır geometrik şekiller, düz çizgi özelliği bu konunun aktarımını ve tekrarını, öğrencilerin konuya hakimiyetini özellikle farklı renk alternatifleri sayesinde karışıklık olasılığının ortadan kalkmasını olabildiğince kolaylaştırmaktadır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Görüşme soruları hazırlanarak Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ortaokul görsel sanatlar öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Görüşmeler öğretmenlerden rıza ve randevu alınarak online olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde öğretmenlerimizin tarafsız yorumlarda bulunmalarını sağlamak amacıyla katılımcıların isimlerinin kullanılmayacağı ve her katılımcıya 01-15 kod numarası verileceği belirtilmiştir.

Görüşme sorularının yer aldığı formda öncelikle çalışmanın amacı, katılımcı kodu, katılımcı cinsiyeti ve katılımcı okul türü bulunmaktadır.

Katılımcı sözlü rızasını beyan ettikten sonra görüşmeler kayıt altına alınmaya başlanmıştır. Sözlü rızanın kayıta da yer alması için kayıt başladıktan sonra sözlü rıza talebinde bulunulmuştur ve görüşme sorularına geçilmiştir. Görüşme soruları beş adettir. Görüşme sorularında cevap aranan hususlar; görsel sanatlar dersinin hedeflerinin uzaktan eğitime uygunluğu, ders içeriğinin uyarlanabilirliği, öğretim yöntem ve tekniklerinin uzaktan eğitimde kullanılabilirliği, değerlendirme basamağının uzaktan eğitimde nasıl gerçekleştirildiğine dair sorular yer almaktadır.

Görüşme soruları örneği tez ekinde verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006; akt. Erdoğan, 2018). Nitel araştırma veri analizi çeşitlilik , yaratıcılık ve esneklik anlamını taşımaktadır.

Verileri elde etmek üzere;

- 1- Görsel sanatlar dersi ve uzaktan eğitim süreci ile ilgili literatür taraması;
- 2- Görsel sanatlar eğitimi veren, ortaokul görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreci ile ilgili görüşlerini almaya yönelik görüşme yöntemi kullanılmıştır.

3.2. Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını 2020–2021/2021-2022 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet okullarının ortaokul kademesinde görev yapan 15 görsel sanatlar öğretmeni oluşturmaktır. Araştırmada görsel sanatlar öğretmenlerinin gerçek isimleri kullanılmamış olup araştırmacı tarafından belirlenen kodlarla çalışılması uygun görülmüştür. Görüşme yapılan katılımcıların gönüllü olmasına özen gösterilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi hakkında öğretmenlerin görüşlerini almak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerini toplamak için, konuyla ilgili, kütüphanelerde, sanal ortamlarda ve arşivlerde öncelikle ilgili literatür taraması yapılmış ve görüşme yoluyla veriler toplanmıştır. Literatür taramasında, veriler, alana ilişkin yapılmış çeşitli araştırmalar kaynak alınarak elde edilmiştir. Görüşme yoluyla elde edilen veriler ise; 15 görsel sanatlar öğretmenin görüşü doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılarak, online konuşma yöntemiyle, yazılı olarak elde edilmiştir. Online konuşma yönteminde, araştırmaya gönüllü olarak katılan görsel sanatlar öğretmenlerinden daha önceden randevu alınarak görüşme esnasındaki karşılıklı konuşmalar kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Betimsel analiz- içerik analizi yapılmıştır.

Her öğretmen ile birer kez yapılan görüşmeler ortalama yirmi dakika sürmüştür. Görüşmeler tamamlandıktan sonra elde edilen veriler yazılı ortama aktarılmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Diğer derslerde olduğu gibi Görsel Sanatlar öğretim programı da incelendiğinde tamamen yüz yüze eğitime yönelik hazırlandığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde işlenen program da öğretim programı doğrultusunda hazırlanmıştır. Hazırlanan tezde öğretmenlere yöneltilen sorular programın dört temel ögesi olan hedef, içerik, öğretim durumları ve sınama durumları ele alınarak hazırlanmıştır. Hedef basamağını irdelemek üzere *“Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?”*, içerik basamağını irdelemek üzere *“Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?”*, öğretim durumları basamağını irdelemek üzere *“Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?”*, sınama durumları basamağını irdelemek ve uzaktan eğitim-yüz yüze eğitim mukayesesini yapabilmek adına *“Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?”* ve *“Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?”* görüşme soruları hazırlanmış ve öğretmenlere yöneltilmiştir. Bu sorular neticesinde programın temel ögesini oluşturan hedef-içerik-eğitim durumları-sınama durumları basamaklarının uzaktan eğitime uygunluğu, uyarlanabilirliği, uyarlayabilmek adına neler yapılabileceği ile ilgili yanıt bulabilmek hedeflenerek hazırlanmıştır.

Her katılımcı ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Katılımcıların izni ve bilgileri dahilinde görüşmeler kayıt altına alınıp yazılı ortama aktarılmıştır. On beş katılımcıdan üç kişi erkek, on iki kişi kadındır.

4.1. Görüşme Kayıtları

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 01/Cinsiyet: ERKEK/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Bazı hedefleri uzaktan eğitimle çözebiliyorsun ama bazı hedefleri çözmek kolay olmuyor. Öğrencilerin yeteneklerini tam anlamıyla keşfedemiyorsun. Öğrenci yanında olmadığı sürece birebir göz teması kurmadığın sürece ve tavsiyelerde bulunamadığın sürece sanatı öğrenciye tam olarak kazandırılmıyor. Çocuk sanatı günlük yaşamında takip edebiliyor ama şöyle benim attığım videolarla gönderdiğim çalışmalarla EBA ya gönderdiğim çalışmalarla PDF dosyalarla bunları takip ediyor sanattan bir haber değil. Aynı zamanda iyi bir sanat izleyicisi de oluyor. Ama sınıfta beraber çalışma, uyum sağlama, birliktelik bunlar maalesef Zoom da olmuyor. Uzaktan bir şekilde birbirleriyle konuşuyorlar iletişim kuruyorlar üzerinde tartışıyorlar da aynı ortamı paylaşmak aynı ortamı teneffüs etmek ve beraber resim konusu üzerinde tartışmak birbirlerinin eksiklerini söylemek bunları yapamadık ve birçok şey uzaktan eğitimde istediğimiz gibi olmadı. Hayal gücü yaratıcı düşünme bunları ders içinde eser üzerine tartışma soru cevap yapıyoruz değerlendirme yapıyoruz. Ne anlatmak istemiştir şeklinde veya buradaki renklerle neyi amaçlamış şeklinde tartışmalarımız oluyor. Çocuklar da bunlarla ilgili fikirlerini belirtiyorlar. Ben şundan yanayım keşke pandemi olmasaydı ve yüz yüze eğitime devam etseydik. Ben hedeflere ulaşıldığını düşünmüyorum.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Yüz yüze daha iyi oluyordu ama tabii teknoloji var internet olduğu sürece maalesef bazı çocuklarımız internet sıkıntısı yaşadılar, elektrikler kesildi, sekizler sınav stresiyle derslerden uzaklaştılar, katılan öğrencilerimizle elimizden geldiği kadar güzel şeyler yapmaya çalıştık. Örneğin altıncı yedinci sınıflarla bitki etütleri çalışmamızda kamera eşliğinde görüntülü olarak ben çizdim onlar izledi tabii benim çizmem onların gözlemlemesi çok önemli biz ders içeriğini aktarırken bu tekniği çok kullandık. Çizmiş olduğum resimleri PDF dosyaları olarak yükledim whatsapp gruplarında EBA da paylaştım çocukların faydalanabileceği şekilde görüntüler verdim ve şunu çocuklara yineledim durdum izleyin, gözleyin ben nasıl yapıyorum nerede bastırıyorum nerede yumuşak çalışıyorum ışığa gölgeye nerede dikkat ediyorum gibi renkleri nasıl kullanıyorum konularını çizimlerimde anlatmaya çalışıyorum. Çocuk ister istemez bir youtube programında izler gibi benim çizimlerime bakıyor elinden geldiği kadar bir şeyler kazanmaya çalışıyor. Pandemi de olsa uzaktan da olsa bu şekilde gözlemleyerek çocukların çizgilerinin değiştiğini fark ediyor insan. Ders esnasında çocuklar ara ara çizimlerini gösteriyor çizimler

renkler üzerinde yorumlarda bulunuyorum eksiklerini tamamlıyoruz. Öğrencinin elinden geldiği kadar olanlara şükrediyoruz çünkü sıkıntılı bir süreç olduğu için çocukları bıktırmamak lazım, olumlu pekiştiriciler kullanmak lazım bir de tabii çocuklar olmamış yapamamışsın gibi sözlerden kaçındık. Yüz yüze eğitim olsaydı beden dilindeki olumlu tavırlarla çocukların yanlış yaptığı yerleri belirtebilirdik fakat uzaktan eğitimde duygularımızı tam aktaramayacağımız için bu tip ifadelerden kaçındık.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Bu konuda çocukla beraber sanat akımları üzerinde incelemeler yaptık kendileri youtube programı veya farklı programlardan araştırmalarını istedim kaynaklar gösterdim bu kaynakları incelediler o kaynaklar üzerinde ne kadar çalıştığını neler yaptığını konuşuyoruz. Mesela izlenimcilik çocuklara soruyorum bu konu ile ilgili nasıl bir fikir edindin gibi sorular soruyoruz çocuklar bunun üzerine çalışma yapmış oluyorlar bunlar üzerine yorumlamalarını görmüş oluyorum ben çünkü bunun üzerine çocukların az çok fikirleri oluyor uzaktan da olsa fikir ediniyorlar. Ama yüz yüze olmuş olsa biz bu kaynakları beraber, yan yana, sınıf eşliğinde eleştirir, üzerinde çizimler yaparak, denemeler yaparak, renkleri değiştirerek daha farklı etkileşimler de olabilir. Uzaktan eğitimde yaptık mı evet yaptık. Röprodüksiyon çalışmaları oluşturduk ama yüz yüze olmadığı için istediğimiz verimi sağlayamadık. Elimizden geldiği kadar yapmaya çalıştık ama çocukları da sıkmak istemedik. Sekizler katılım sağlayamadı hatta ikinci dönem hiç katılan olmadı altılarla ve yedilerle çalışmalarımızı yapmaya çalıştık.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Değerlendirmenin asıl maksadı şu; öğrenci devamlılığı ve derse katılımını sağlamak ister istemez bir saat olan dersimiz bir şekilde notlara etki ettiği için bilhassa ileriye düşünen çocuklar katılım sağlıyorlar. Bu konuda açıkçası gönüllülük esastır. Gönüllü olan çocuklarla ayrıca bir ders işlenmesi daha doğru olacaktır ama çocukların katılımını sağlamak için değerlendirme faktörü mutlaka oluyor. Değerlendirmemiz ise çok pozitif yönde oluyor. Kriterlere baktığımızda çok düşük notlar verebiliriz ama biz motive edici yüksek notlar vermeye çalışıyoruz. Yüz yüze eğitimde değerlendirme mutlaka verimli oluyor. Değerlendirmeyi öncelikle kendim üç not üzerinden veririm. Birinci notu gözlemleyerek veririm sınıftaki tutumu, ikinci notu malzeme kontrolü, üçüncü nota kendini dahil ederim yani kendi defterini incelettiririm, yaptığı çalışmaları gözlemler benim yerime sen olsaydın kaç puan verirdin nasıl değerlendirirdin sorularını yöneltirim. Tiyatro gibi objektif olarak ikimiz de birer not veririz zaten notlar

sonuç olarak birbirlerine yakın oluyor verdiğimiz notların ortalamasına göre değerlendirmemizi yapıyoruz. Ben öğrenciye düşük not verilmesi taraftarı değilimdir ben öğrencinin motive olmasını isterim. Öğrenciyi derse katan öğretmendir öğrenciyi derste var eden öğretmendir o derste öğrenciyi mutlu eden yine öğretmendir. Bazen ders işlenmeyebilir güncel olayları tartışırız. Bir grup piknik yaparız veya çıkarız bahar gelmiştir dışarıda resim yaparız. Dersi bıkkacak hale getirirsek kaçmalar bunalmalar olur. Yani üçüncü aşamada değerlendirmeyi öğrencilerle yapıyoruz.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Maalesef uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimde yaptığımız değerlendirmeyi sağlayamadık. Zaten bize pandeminin ilk başladığı zaman not verileceğini söyledindi ben bir not verebildim daha sonra not verilmeyeceği söylendi tabi biz de rahatladık. Çocuklar da maalesef bunu kullandılar derse girmemeye başladılar. Altı yedilerde istekli çocuklar yine devam etti sekizler not olmadığı için tamamen koptular. Not olmadığı için değerlendirme de yapamadık. İnşallah yüz yüze de daha verimli olacağını düşünüyorum ve ben hep yüz yüze eğitimi savunuyorum.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 02/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar **dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız?** Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Görsel sanatlar hep öğrenciyle iç içe olduğu için, uygulamalı bir ders olduğu için çok da uygun değil. Bunları uyarlarken zorlandık. Uzaktan eğitimle ne derece yapabiliyorsak maalesef çok da verimli olmadı bazı konularda zorlandığımız oldu ama yine de devam ettik.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Belki planlanırsa yapılabilir diye düşünüyorum. Uygulamalı bir ders olduğu için uzaktan eğitime biraz zor uyarlamak diye düşünüyorum.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Uzaktan eğitimle işlenebilir durumda olduğunu düşünmüyorum. Konu ile bilgisayardan örnekler açarak işledik derslerimizi. Veya elimizde bir örnek varsa onu ekrandan gösterip bu şekilde derslerimizi işlemiş olduk.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde tabii ki daha rahat oluyor. Öğrencilerin çalışmalarını bireysel olarak kendim değerlendiriyordum.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde bizim branşlara çok katılım olmadı. Çok istediğimiz gibi olmadı belli öğrenciler katıldılar. Değerlendirmede ise öğrenciler whatsapp üzerinden attılar resimlerini ben onları dahil etmeden değerlendirmemi yaptım.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 03/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Uzaktan eğitimde görsel sanatlar dersini diğer akademik derslerle kıyaslırsak bizdeki katılım biraz daha az oluyordu çünkü bir Matematik, Fen , Türkçe giren sayısı kadar maalesef bizim derslerimize katılım sağlayamıyorduk. Aslında hedeflerimiz belliydi çocukları bu süreçten bir nebze olsun uzak tutup onlara başka bir kapı başka bir dünya açmak rahatlatıp ilerletmek biz bunun psikolojik bu ağır güncel pandemiden dolayı etkilenmelerini en aza indirmek amaçlı başladık ama beş altıncı sınıflarda çok güzel katılımlar oldu maalesef sınav sistemimiz ana derslere yönelik olduğu için beş ve altıncı sınıflara göre yedi ve sekizlerde daha az oldu. Özellikle yasaklarda tam kapanmanın olduğu dönemlerde evimizde hangi malzeme varsa deyip biz bu yelpazeyi çok açık tuttuk. Kağıt, karton, fon kartonu vb. olur şeklinde malzemelerin çeşitliliğini çok geniş tuttuk. Ellimizdeki yıllık planımıza uyduk ama konuları biraz daha eğlenceye kaçarak biraz daha çocukları rahatlatmak adına mesela beşinci sınıflarda daha çok yırtma yapıştırma el becerisi çalışmalarlarıyla kameralarını açıp görüntülü güzel eğlenceli ders işledik. Sekiz ve yedinci sınıflarla son sınav dönemine doğru üç dört kişiyle ders işlediğimiz oldu.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Planımızda programımızda ne varsa uyarlanabilir fakat gösterip yaptırma tekniğini kullanmadan yaparsın gösteriyoruz bir şekilde fakat yaptırma aşamasını gerçekleştiriyoruz. Ben bazen kameramı çevirip çizimler yapıp gösterdim bazen de ekran paylaşımıyla aktardım. %70-%80 ekran paylaşımıyla ben bunları yaptım. İnternette kitaplardan derlediğim örnekleri, aldığım görselleri paylaştım. Böyle çok hoşlarına gidiyordu ekrana yansıtılan bir soru değil de görsel olduğu için beşinci sınıflar özellikle çok mutlu oluyorlardı. Tabii içerik uzaktan eğitime aktarılabilir fakat bazı teknikler kullanılmadan yapılır.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Çocuğa konuyu veriyorsun bir şeyler yapıyor ama somut şeyler görmek istiyor her şey havada kalıyor. Biz sınıfta olsak akıllı tahtayla eba veya bellek desteğiyle örneklerle derinleştiriyorduk ama çocuk somut bir örnek istediğinde biz ekran paylaşımıyla diğer örnekleme yönteminden daha fazla yola çıkarak gittik. Gösterip yaptırma değil de gösterip çizdirmeye yönelik çocuk kamerasını defterine yansıtı

bu sayede resmindeki yanlış ve doğruları söyleyerek yönlendirmelerle ekran görüntüsü alıp üzerinde oynayıp tekrar gönderme suretiyle bizim 40 dakikada işleyeceğimiz konu aksaklıklar nedeniyle, yüz yüze olamamızdan dolayı 80 dakikaya yayılıyordu. Bir haftada işlediğim konuyu iki haftada işlediğimde bu sorun giderilmiş oluyordu. Yavaş gidiyorduk ama planlı düzenli bir şekilde ilerledik.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Ölçme değerlendirmede biz iki tane ders içi katılım notu, bir tane de ürün dosyası notu veriyorduk. Yüz yüze eğitimde ismini okuduğum öğrenci dosyası ile birlikte yanıma geliyordu benim elimdeki ölçme değerlendirme panosuna göre konular ve ölçütlere göre sıraladığım şekli ile artı eksi yöntemiyle değerlendirmeyi yapıyoruz.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde iki tane ders içi katılım notunu takip ederek yoklama alarak, malzeme kontrolü yaparak, aktif ve konuyu anladı mı sorularına yanıt arayarak, azim ve çabasını gözlemleyerek iki ders içi katılım performans notu verdik ama ürün dosyası notu veremedik çünkü ürün dosyası elime ulaşmayınca performans üzerinden değerlendirme şeklinde yaptım.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 04/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Öncelikle görsel sanatlar dersinin hedeflerinden bahsedelim biz bütün öğrencileri ressam yapmaya çalışmıyoruz tabii bu hedefler ortaokul için lise için farklılık gösterir okullara göre. Çevresinden haberdar olan çevresinin farkında olan toplum bilinci olan estetik duygusu gelişmiş ve görsel sanatlar tanımı sonradan genişletildi başta resim dersiydi şuanda ise daha geniş bir kapsamı var pek çok meslek koluyla da ilişkili bir ders aynı zamanda mimarlık, mühendislik, tıp, dişçilik... bu dersin %25' i yetenekse %75'i çabalamaktır diğer derslerde olduğu gibi. İnsanlar dünyaya çok büyük zeka farklarıyla gelmiyorlar çok küçük nüanslar mini farklılıklar vardır zekada başarı farklılıklarını ise sistem kurmuş çocuklar ve yeterince azimli olanlar kazanıyorlar zekalarda büyük farklar yok çocuklar arasında görsel sanatlarda da aynı şekilde eğer yeterince eğilirsen yeterince çaba gösterirsen güzel resim yaparsın matematikte olduğu gibi yani resmi diğerlerinden soyutlayıp buna genelde öğretmenler ve idarecilerde böyle bakar maalesef. Tamamen yetenek dersi ben yapamıyorum ile alakası yok bunun. Biz derslerde keyifli vakit geçirmeye çalışıyoruz çocuklar deşarj olmaya çalışıyorlar. Eskiden iki saati dersimiz bir saate indi ben bunun kırk kişilik elli kişilik sınıflarda verimli olduğunu düşünmüyorum belki yirmi yirmi beş kişilik sınıflarımız olsaydı bir saatlik dersler verimli olabilirdi ama kırk kişilik sınıfta sulu boya yaptırırken çok ciddi çabalar sarf ediyoruz pastel yine daha kolay böyle olunca da konuları daha çok pastelle ya da kuru boyayla olacak şekilde seçiyoruz. Kuru boyayı ortaokulda çok kullanmıyoruz daha çok ilkokulda kullanıyoruz, sulu boyada sıkıntı çekiyoruz ya da baskı yapacağız beşlerde şablon baskı var çok güzel bir konudur çok verimli geçer benim şablon baskısı dersim. Yüz yüze eğitimde dersimiz bir saat olduğu için evalardan kalıpları ben önceden hazırlayıp götürüyorum her sıraya bir tane kalıp düşecek şeklinde mesela yirmi tane şablon hazırlıyorum şablon baskısını bu şekilde yapıyoruz fakat uzaktan eğitimde ben bunu çeşitlendirmek zorunda kaldım şablon baskısını üç dört farklı şekillerde anlattım ki evde bulabilecekleri malzemelerle yapabilsinler diye. Mesela köpük tabakla, eva varsa onunla, karton varsa onunla hatta evde bulabileceğiniz kalın koli parçası bile olur dedim çünkü bir dönem dışarı bile çıkılamıyordu. Uzaktan sınıfta olduğu gibi verimli olmadı. Hedefler çok uymadı ama elimizden geleni yaptık en büyük eksiklik uzaktan eğitimde tüm branşlarda olduğu gibi bizde de çocukla aynı havayı teneffüs edemiyorsun, göz teması kuramıyorsun, zorlanan çocuğu fark edip yanına gidemiyorsun bizde şu vardır sınıfta kırk çocuk varsa kırk farklı yetenek vardır. Kırk değişik tarz vardır sınıfta her çocuğun üslubu birbirinden farklıdır ben bundan dolayı çocukların birbirlerinin resimlerini acımasız olumsuz eleştirmelerine izin vermem çünkü o o çocuğun tarzıdır ona saygı duymak zorundayız herkes bütün gördüğü şekli aynı şekilde çizmek zorunda değil. Bizde böyle bir serbestlik var matematikte formül vardır herkes aynı formülü uygular ama bizde çok değişik formül vardır.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Tamamı uyarlanamıyor değişiklikler yapmak zorunda kaldık mesela ben portre konusundan örnek verecek olursam ben portreyi işlerken portre kurallarını tahtada birebir anlatırım çocuklarla eş zamanlı sürdürürüz genel çitastıyla önce ovalimizi çizeriz çocukların bana yetişmesini beklerim çizemeyen çocukların defterlerine oval çizerim uzaktan eğitimde de kağıda çizerek anlatıyorum internette

bulduğum örnekleri ders esnasında sunuyorum uzaktan eğitimde tahtayı kullanamıyor olduğum için defterime çizerek ilerledim çocukları bekledim zaten üç dört haftalık bir konuydu bazı konularda ben inisiyatif kullanarak bir hafta uzatıp kısaltabiliyorum. Deftere yaptığım çizimde her aşamada defterimin de resmini çektim ve onları ardı ardına sınıf gruplarımıza gönderdim. Sene sonuna doğru katılım iyice azaldı beşlerde iyi altılarda daha az yedilerde daha az şeklinde gitti. Sekizinci sınıfların genelde hepsinden akademik kariyer beklendiği için onların sanat yönlerini ikinci plana atıyoruz maalesef sınav sistemi doğru bir sistem değil. Velilerimizin çocukları yetenekliyse bile önce Fen Lisesi sonra Anadolu Öğretmen Lisesi bunlar da olmazsa belki Güzel Sanatlar Lisesi şeklinde ilerliyor. Ders hak ettiği yeri halen bulmuyor.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Bazı konularda rahat oldu mesela perspektif konusunu işlerken derse katılan öğrencilere tek kaçış noktalı ve iki kaçış noktalı perspektifi çizimi yansıtarak ve üzerine çizerek göstermem kolay oldu. Çocuklar ekran karşısında tek olarak durdukları için sınıfta bir kaynaşma, dikkat dağıtma gibi durumlar olmadı. Bunlardan dolayı perspektif biraz daha kolay oldu ama çok da sınıfa göre artışı olmadı konuların %90'ında sınıf ortamı daha iyiydi.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyoruz. Bir dönem içerisinde iki kez not uygulaması yapıyorum. Çocuğun çalışmasını mutlaka görerek yaparım, eksiklerini söylerim ama asla çirkin yapmış gibi cümleler kullanmam. Bizde görev esastır. Çocuk görevini tam olarak yapmış mı yarıda bırakmadan çizilmesi gerekiyor çizmiş boyanması gerekiyor boyanmış ise tam puan veririm güzel çirkin mevzularından not kırmam.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde gerçekleştiremiyoruz çünkü çocukların derse ne sebepten katılmadıklarını tespit edemiyoruz. Yapmış oldukları ürünleri görerek not verme imkanımız da olmadı. Uzaktan eğitimde tam olarak çalışmalarımızı yüz yüze eğitimde yaptığımız gibi yapamadık tam yapan tüm çalışmalarını özelden atanlar oldu, atamayanlar oldu bende şöyle bir yol izledim çalışan çocuk boşu boşuna yapmışım duygusuna kapılmamalı bundan dolayı çocukların çalışmalarından üç tane sanal sergi hazırladım. Birinci dönem iki tane ikinci dönem bir tane, bunları da kendi sosyal medya hesaplarımdan okulu etiketleyip, sınıf gruplarında paylaştım bu onlar ve benim için iyi oldu. Gayretli olan düzenli olan çocukları bu şekilde motive etmeye çalıştım.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 05/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Tecrübelerimizi kattık işin içine normalde bununla ilgili hiçbir program eğitim ya da önlem alınmadı ve ben hatta ilk Zoom' dan ders yapacağım günün akşamında ciddi manada tedirgin olmuştum ama şimdi profesyonel durumdayız. Öğretim programlarını da uygularken de hep tecrübeyi kattık; sınıf yönetimi, bilgisayar başında öğrencileri tutabilmek gerçekten bir özveri istiyordu. Bunları başardığımı düşünüyorum birçok öğrencim derse katılmayı istedi. Zor bir süreçti bu da tecrübe ve çocukları derse adapte etmekle alakalıydı. Hedefler uzaktan eğitime uygun değil çünkü programda yer alan çeşitli malzemeleri ekonomik sıkıntı çeken velilerime aldıramadım bundan dolayı müfredattaki bazı durumları değiştirdim.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Uyarlanabilir. Sosyal medyayı veya interneti kullandığım için öncelikle video çekmeye çalıştım. Daha sonra hazırda videoları kullandım. Otuzar dakikalık derslerdi normalde bizim okulda kırk dakikalık derslerimizde bir konuyu iki ya da üç haftaya sarkıtırken online olduğu için çocukların yapma sürecinde sıkıntı yaşadık. Çocuklar paldır küldür bitiriyorlardı amaçlarımıza tam olarak ulaşamadık çocuklar dersin bitmesine on dakika kala çalışmamız bitti diyorlardı. Ama uyarlanabilir mi bence uyarlanabilir. Bu sene online eğitime devam edeceksek eğer bunlar önceden gözetilirse eğer mutlaka yapılır.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

İşlenebilir. Şu anda dijital ortamı çok kullanıyor insanlar ve biz de bu işin içindeyiz okullarımızda zaten akıllı tahtalar vardı. Akıllı tahtalarla beraber ben dersimi çok aktif işledim ki bu tamamen elimizdeki malzemeyi doğru kullanmaya bağlı. Verimli hale getirmek için öncelikle öğrencinin derse katılımını sağladım ekran başında tutmayı sağlamadan hiç bir şey yapamıyorsunuz. Yirmi kişilik sınıftan on iki on üç kişiyi tutabiliysek o bizim için marifetti. Sanal sergi gerçekleştirdik bu da öğrencilerimizin hoşuna gidiyordu.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimlerdeki değerlendirmelerimiz çok daha farklı ve tam olarak yerine oturuyordu. Öncelikle dersin bir bütün olduğunu malzeme getirmekle başlayıp derse katılımı devam ettiğini tüm öğrencilerime duyuruyordum. Dersi ve öğretmeni sevdiikten sonra çocuklar her şeyi başarabilir. Çizelge tutmadan çocukları onore ederek, sergileyerek, malzeme getirmelerinde onlara değişik ödüller vererek bu süreci gayet güzel atlattık.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimdeki aktiflik yüz yüze eğitimdeki gibi değildi. Katılımda sıkıntı yaşadık ve öğrenciler genellikle kameralarını açmıyorlardı. Bizim dersimiz yüz yüze olmalıydı. Değerlendirme kısmı maalesef istediğimiz gibi olmadı.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunluğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 06/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar **dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız?** Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Uzaktan eğitime ilk zamanlar çok adapte olamadım telefonla bağlanmaya çalıştım çünkü hem eşim öğretmen he oğlum öğrenci birimizde tablet birimizde telefon... Görsel sanatlarda biraz sıkıntı yaşadım uygulamalı bir ders olduğu için yaparak göstermek gerekti. Teknolojik aletlere adapte olma konusunda da sıkıntı yaşadım. İlk zamanlar zorlandık sonra onları düzene soktuktan sonra yine de istediğim verimi alamadım.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Konuları daha çok kendim seçmeye çalıştım programın haricinde bir şeyler çocukların eğlenebileceği, zevk alabileceği görseller konular bulmaya çalıştım. Fotoğrafları onlara göndererek yaptırmaya çalıştım. Bunlar haricinde uygulama kısmını gösteremedik. Mesela karakalem çalışmasında ışık gölge, natürmort konusunda objeleri koyup yaptırmaya olsun böyle konularda zorlandık. Bunlar yerine başka konular seçtik fotoğraf yansıtarak nasıl yapılacağını yönlendirmeye çalıştım. Çocukların çalışmalarını göremiyorsun çalışmalarını göremeden çok güzel olmuş demekle idare ettim ben yüz yüze olmasından yanayım. Uzaktan zor oluyor ben çok bir şey anlayamadım açıkçası. Çocuklar katılmıyorlar belli bir süreden sonra, istekli olanlarla devam ettim. Yılsonuna doğru derse katılan öğrenci sayısı beş altı kişiye düşmüştü. Bilgisayarı telefonu olmayan çocuklara hiç ulaşamadık. Güzel sanatlara hazırlamak istediğim öğrencilerim oldu ulaşmakta zorluk yaşadım çoğu zaman derse katılmadılar bu gibi konularda zorluk yaşadım.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Çok uygulanabilir durumda değil. Video ve resimlerle zenginleştirilerek yapılabilir. Göstererek zor oluyor açıkçası onun yaptığını da göremiyorsun ben yapıyorum çocuk beni göremiyor. Videolarla yapılmış çalışmalarla görsellerle zenginleştirilerek yapılabilir.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Çocuğu notla korkutma tehdit etme taraftarı değilim. Bazı arkadaşlar artı eksi veriyorlar bunları doğru bulmuyorum ben daha çok çocuğu motive edecek ödüller, aferin diyerek, çocuk hiç çalışma yapmadı bir kere çalışma yaptı çok güzel çalışma çok güzel oldu diyerek ben teşvik ediyorum.

Değerlendirme konusunda çok düşük not vermiyorum. Tüm öğrencileri kazanmak lazım o dersi öğrencilere sevdirmek lazım o yüzden ben çok fazla not korkusuyla, artı vereceğim, eksi vereceğim, zayıf vereceğim diyerek götürmüyorum dersi genelde çocuklara yüz üzerinden not veriyorum. Malzeme getirmeyenler çok çok olmuyor.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde katılan öğrencilerin çalışmalarını kontrol edip değerlendirebildim. Whatsapp uygulaması üzerinden göndermelerini istedim. Sınıf gruplarından ve özelden atanlar oluyordu genelde çocukların çalışmalarını bu şekilde değerlendirdim.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 07/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Kısmen uygundu diyebilirim. Uygulamalı bir dersti çocuklarla birebir iletişim kurmak temas etmek çoğu zaman elindeki kalemi alıp bir şeyler göstermek istiyorduk bunları birebir yaşamak zordu sıkıntılar yaşadık. Türkiye’ nin genelinde ailelerde bir algı var görsel sanatlar bir gereksiz ders olarak görülüyor bu algı yanlış bir şey. Bunları aşmaya çalışıyoruz ama bu konuda ailelere çok ulaşamıyoruz bu konuda sıkıntılarımız oldu tabii ki.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Teorik derslerde sıkıntı yaşamadık bir de grafik özelliği olan tabletler vardı bunlar üzerinde birkaç çalışma yaptık ama çocukların maddi durumları yetersiz ve sokağa çıkma yasaklarının olduğu dönemlerde bizim malzemeye ihtiyacımız vardı. Kırtasiyelerin kapalı olması bizi çok sıkıntıya düşürdü. Teorik dersler konusunda sıkıntı yaşamadık akımlarla ressamlarla ilgili konuştuk sohbet içerikli

konularımız oldu güzel geçti ama dediğim gibi yasakların olması ve bizim derslerimizin uygulamalı olması bu konuda sıkıntılar yaşattı bize.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

İlk önce çocuğun sınıfı sevmesi gerekiyor. Resim yapmaktan haz alması kendini ifade etmesi gerekiyor. Öncelikle sanatı sevdireyoruz sonra bir şeyler öğretmeye çalışıyoruz. Çocuğun iç dünyasına eğiliyoruz çocuk belki sözel değil ama eline kalemi aldığında iç dünyasını hissettiklerini bize aktarıyor. Köy okulunda olduğum için öğrencilerde internet tablet sıkıntısı vardı. Bir ders seçmesi gerekiyorsa sanat dersleri değil de ana dersler olması gerektiğini düşünen velilerimiz vardı. Uygulamalı bir ders olarak biz baya sıkıntı yaşadık.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde hiçbir sıkıntı yaşamıyorum öncelikle sanatı sevdirdiğim için çocuklar istekli olarak geliyor. Programın dışında çok farklı etkinlikler de düzenleyebiliyorduk. Tuval çalışmaları ebru çalışmaları yaptık sergiler açtık. Bu sergiler dolayısıyla sanata ilgi daha çok artmaya başladı çünkü yaptıkları çalışmaları insanların seyrediyor olması onlara çok fazla mutlu ediyor. Çocuklar kendilerinin ve arkadaşlarının çalışmalarını değerlendiriyorlar. Standart değerlendirmeler dışına çıkıyoruz.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde zaten notlar gelişigüzel verildi. Çok fazla öğrencimiz yoktu köy okulu olduğumuz için alternatifler çok azdı çocukların maddi imkanları da çok iyi değildi. Tableti, interneti olmayan çocuklar vardı. Tarla işlerine giden ve derslere hiç girmeyen çocuklar vardı. Bu konuda esnek davranmaya çalıştık. Derse katılıyorlar mı? Çalışmayı zevkle mi yaptı? Genelde bunları baz aldık. Zaten birinci dönem değerlendirme yaptık ikinci dönem yapamadık. İkinci dönem değerlendirme olmadığı için çocuklar derse de çok katılmak istemediler. Bunlardan dolayı sıkıntılar yaşadık.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 08/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Pandemi süreci olduğunda iki okulda birden görevliydim. Okulun bir tanesi uygulama dersleri olan bir okuldu kız meslek lisesiydi uygulama dersleri için çocukların bazen okula çağırıldığı oldu haliyle bende uygulama dersi olduğum için idareden böyle bir şey talep ettim çocukların olduğu günlerde yüz yüze ders anlatmak için bende gittim. İkinci okulda böyle bir şansımız yoktu. Orada da çocuklara uzaktan verebileceğim konular çalıştım. Çünkü birebir temas edilmesi gereken bir ders çocukların özellikle ne yaptığını nasıl bir yol izlediğini yaptırma dersi olduğu için haliyle zorlanılıyor. Görsel sanatlar dersinin hedefleri uzaktan eğitime uygun değil şu sebepten dolayı, öğrencinin aşama aşama yaptığı çalışmada her aşama öğrenciye gösterilmesi ve takip edilmesi gerekiyor. Bu koşullar uzaktan eğitimde çok sağlanamadığı için ondan dolayı uygun değil.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Görsel sanatlar dersi atölye dersidir. Atölye derslerinin hiçbirinin uzaktan eğitimde sağlıklı olacağını düşünmüyorum. Aşçılık, torna, mobilya vb. derslerinde uygun olabileceğini düşünmüyorum. Hiç yapılamaz demiyorum ama sağlıklı olabileceğini düşünmüyorum. Çocuk için en akılda kalıcı öğrenme uygulayarak, yaparak yaşayarak öğrenmedir. Bu yaşama ortamını sağlayamadığı için uygun olabileceğini düşünmüyorum.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Bence değil. Bir çocuğun bir şeyi nasıl tuttuğunu, nasıl kavradığını, nasıl çizdiğini, yanlış hatası varsa bunları nasıl göreceğiz de düzeltereğiz ya da nasıl müdahale edeceğiz bilemiyoruz uzaktan eğitimde. Belki çocuğun kendi kendine bir video izlemesi eğitim sürecine katkı sağlayabilir ya da birinin ona bir şey göstermesi faydalı olabilir ama test etme, görme, onaylama imkanımız olmuyor. Tek taraflı bir iletişim söz konusu oluyor uzaktan eğitimde. Çocuktan bize bizden çocuğa bir etkileşim yok. Sadece bizden çocuğa olabiliyor o da onu doğru görürse doğru algılasa... Haliyle ben çok sağlıklı bulmuyorum.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde bir öğrencinin çalışmasını alıp olumlu yapıcı eleştirilerde bulunuyorduk. Burada öğrenciyi sürece katabiliyorduk.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Ölçme değerlendirme konusunda değişik ölçütler kullanırız, koyarız veya bunu teorik olarak ifade ederiz ama yine de uygulama derslerinde ölçütler ürüne dayalıdır. O ürünü çocuğun yapım aşaması orada gösterdiği çaba sınıf içerisindeki uyumu etkileşimi öğretmeniyle olan etkileşimi ona soru sorması cevap alması bir bütündür bu süreç bunların hepsi ortadan kalkıyor uzaktan eğitimde. Ürünü görebilersen bir ürün görüyorsun sadece. Ürün konusunda çocuk kendi mi yaptı, yardım mı aldı, başkasının çalışmasını mı gösteriyor kafamız bu anlamda çok karışık bundan dolayı uzaktan eğitimde değerlendirmeyi de çok sağlıklı bulmuyorum çünkü süreç oluşmuyor. Çünkü süreçte birlikte değilsin çocukla. Uzaktan eğitimde bütün öğrencilerin katılımıyla bir değerlendirme yapmamız mümkün değil katılım oldukça küçük.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 09/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar **dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız?** Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Normal şartlarda görsel sanatlar dersinde gerçekleştireceğimiz uygulamaları genelde öğrencilere göster anlat yöntemiyle uyguluyordum ancak çocukların yanında olmadığımız için bu konuda sıkıntı yaşadık. Bende bu problemi kameramı kağıdımı malzemelerimi görece şekilde ayarladım. Çocukların anlayabilecekleri şekilde tekrar tekrar uyguladım. Çocuklarla tek tek ilgilenerek herkes tamamladıktan sonra ilerledim. Dersin hedeflerinin uzaktan eğitime uygun olduğunu düşünmüyorum

çünkü ebru çalışması vardı kazanımlar arasında onu yapamadım. Çünkü çocukların elinde malzeme yok maddi imkanlardan dolayı her öğrenciye ebru malzemesi aldırمام da mümkün değil. Mecburen ebru sanatının tarihçesinden, ülkemizdeki yapılışından, ebru sanatçılarında eserlerinden vb. bahsettim o şekilde geçtim konuyu.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Uyarlanabilir. Aslında her konu açısından uyarlanamıyor ve bir de bence maddi ve manevi koşullar kaynaklı. Uyarlanabilir konular genellikle sözel ve basit malzeme gerektiren konular. Ama ebru sanattır, kaligrafidir bu tarz daha detaylı materyal ihtiyacı olan konuların ben çok fazla uzaktan eğitime uyarlanabildiğini şuan ki şartlarda düşünemiyorum. Bunun da tek imkanı her öğrenciye tek tek materyal desteği sağlanarak olabileceğidir. Bu da şuan çok mümkün gözüküyor. Ben elimden geldiğince uyarlayabildiğim konularla ilerliyordum.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Uygulanabilir durumda olan temalar konular da var uygulayamadığımız konular da var. Ben daha işlenebilir duruma gelebilmesi için konuları parçalara ayırıyorum. Çocukların eğlenebileceği ve dikkatlerinin dağılmayacağı yönde biraz daha materyalleri evde bulunabilir çocukların alabileceği ilçe şartları maddi şartlar konusunda ulaşabilecekleri materyaller ile işlemeye çalışıyorum.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyorduk. Uygulamalı bir ders olduğu için ister istemez zaten çocukların uygulama sırasındaki performanslarını gözlemleme imkanımız oluyor bu birebir katılım demek zaten. Biz değerlendirmeleri yazılı veya test usulü yapmıyoruz portfolyo değerlendirmesi yaptığımız için çocuğun bir dönem bir sene boyunca yapmış olduğu çalışmaları da, uygulamaları da derse ne kadar katıldığını da görmüş oluyorduk.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Yine portfolyo değerlendirmesi olayını uzaktan eğitimde kullanmaya çalıştım. Çocukların çalışmalarını çok dizenli bir şekilde takip ettim. Çocuklardan sürekli dönütler almaya çalıştım Whatsapp ya da Bip üzerinden çalışmalarının fotoğraflarını nelerin eksik nelerin tam olduğunu konuşmaya çalıştım onlarla tabi ki yüz yüze eğitimdeki gibi verimli olmadı. Bazı ocuklar yüz yüze olmadığınız zaman sizi çok ciddiye almıyorlar ya da takipte fark edilmeyeceğini düşünüyorlar ki gerçek şudur biz de o kadar ğrenci arasından kim gönderdi kim gönderemedi arada kaçırdık. Ders sırasında uygulama takibi yapmaya çalıştım ama yüz yüze eğitim kadar verimli olduğunu söyleyemem.

UZAKTAN EğİTİM SRECEİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GöRüşLERİNE GÖRE DEğERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik-eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 10/Cinsiyet: KADIN/çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Mfredatımızda bulunan tüm konuları almadık onları ayıkladık uzaktan yapabileceğimiz ve yaptırabileceğimiz çalışmalarımızı seçtik onları aldık müfredata ve çocuklara ulaşabildiğimiz noktada, burada ulaşabildiğimiz noktada dememde amaç şu biz ders saatinde dersimizin başındayız ama öğrencilerin çoğu olmuyor. Kimisi ders seçiyor, kimisi girmiyor derse, ilgi alanı oluşturamıyorsunuz dersinize girmeyen öğrencinin dikkatini toparlayamıyorsunuz. Yüz yüze eğitimde önemli olan şey bu ocuk sabah o okula geliyor derse istese de istemese de giriyor. Ve bir şeyler yapması gerektiğini biliyor, bunun %50'si %60'ı bunu yaparken eğleniyor bir kısmı sıkılıyor onu görüyoruz zaten. Ama uzaktan eğitimde çok fazla olmadı bu katılan öğrencilerimiz vardı çok da güzel çalışmalar yaptık. Seçtiğimiz alışmaları özellikle görsele dayalı hatta bazen sadece çizim değil üç boyutlu çalışmalar da yaptık. ocuk izimi sevmiyor alabilir diye içine farklı farklı çalışmalar da ekledik. Atık malzeme çalışmaları yaptık, kuş evleri taşlar boyadık. Odalarında kullanabilecekleri üç boyutlu kartpostallar tasarladık. Mümkün olduğunca daha çok dikkatlerini çekecek ve başarıp yapabilecekleri yapıp mutlu olabilecekleri çalışmalar yaptık. Ve sonuç güzel oldu telefonuma bir dönem boyunca 3000 den fazla çalışma fotoğrafları geldi. Çalışmaya başladığımızda ben önceden anlatıyorum rneklendiriyorum. Zaten benim de resim defterim masam boyalarım hepsi hazırıldı. Hem telefon hem bilgisayar videolar ve kendi izimlerimi göstererek etkili bir ortam hazırlamaya çalıştım. Siz uyarlayabilerseniz hedefler uygun. ocuğu dersin başına getirebildiğinizde yapıyorsunuz zaten.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Uzaktan eğitime aktarılabilir aslında çok da güzel sonuçları oluyor. Çocuk bazen gönderdiğim kayıtları izleyerek tekrar yapıyor. Bilmediği kullanmadığı alanlarda artık bilgisayar kullanıyor, site kullanıyor. Yaş olarak bilgisayar döneminin arkasında kalanlardanız biz bile bu süreçte çok şey öğrendik. Çocuklar bilginin zaten var olduğunu ve ulaşabileceklerini öğrendiler. Birçok öğrenci öğretmenin sadece rehber olduğunu gördüler. İyi öğrenciler zaten aldı gitti kimi öğrenciler de kayboldular. Orta seviye öğrencilerin de bir kısmını yukarı çekebildik bir kısmı aşağıda kaldı. Bir buçuk yıl boyunca derse girmeyen öğrenciler var. Ulaşamıyorsunuz ona okula da bildirseniz. Ailesini de arasanız ulaşmanız mümkün değil. Yoklama almıyoruz yoklamanın bir önemi yok, notun bir önemi yok. Bundan dolayı aşağı seviyedeki çocuğun derse girmesini gerektirecek bir durum olmuyor. Bir yaptırım olsaydı derse katılım biraz daha artardı. Ama yaptırım da şu şekilde olamadı çünkü interneti olmayan veliler veya bir cihazla iki öğrenci okutan veliler vardı.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Evet işenebiliyor biz çok güzel akrilik çalışmaları, perspektif çalışmaları, üç boyutlu çalışmalar yaptık. Sanal ortamda müze gezisi yaptık. Özel günlere bayramlara hazırlık yaptık. Yani uygulanabiliyor. Ama şunun eksikliğini hissediyor öğrenci, atölyede olduğumuz zaman çocuk bir tarafı göremiyor çizemiyor ya mesela perspektifte bir şeyi algılamıyor resim bitmeden sınıf ortamında olduğunuz zaman hemen görebiliyorsunuz ve müdahale ediyorsunuz ama çocuk sonradan bitmiş bir resim gönderiyor hatalarıyla, düzeltebiliyorsa düzeltebiliyor ama her haliyle kabul ediyorum ama atölye ortamında olsa hemen müdahale şansınız var veya kameralarını açsalar veya sistem resimlerini görecektir şekilde ayarlansa bu anında uyarı sistemini uzaktan eğitimde de yapabiliyoruz.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde bunu çok daha iyi gözlemleyebiliyorsunuz. Çünkü çocuk derse katılıyor o mekan içerisinde. Çocuğu yönlendirmek size kalıyor benim hassas olduğum tek bir nokta vardı, resim defterini getirme zorunluluğu çünkü kağıt israfı yapılmasını idareten alınan kağıdın buruşturulup çöpe atulmasını engellemek amacıyla. Her öğrencinin bireysel gelişimi farklıdır bunu dikkate alırım. Her

öğrenciyi kendi gelişimiyle değerlendiriyorum. Ben her çocuğun resim çizebildiğine inanıyorum. O sınıfa gelen her öğrenci resmini çizer ve yüz puanını alır gider.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Öğrenci ekranın başına gelirse, ekranını açarsa aktifliği sağlamış oluyoruz ama ekranın başına getirmek zor. Müzik, resim, beden eğitimi, teknoloji tasarım gibi derslere okullarda yeterince önem verilmediği bir gerçek bundan dolayı çocuk da önemsemiyor.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 11/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar **dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarlarken neler yaptınız?** Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Görsel sanatlarda öncelikle birebir iletişim önemlidir. Tabi ben birebir müdahale edemedim okuldaki gibi olmadı daha çok örneklerle devam ettik derste. Ben önceden çalışmalar hazırladım öğretmenler de öğrenciler kadar çalıştılar bu süreçte. Görseller indirdim ve bir konuyu uzaktan eğitime uyarlamak için çalıştım. Mesela origami konusu birebir göstermemi gerektiren bir konuydu uzaktan eğitimde bunu vermek için en en basit haliyle anlatmaya çalıştım. Ben başarılı olduğumuza inandım bir sergilerlik çalışma çıkardık öğrencilerimizle.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Yıllık planlarım kesinlikle masanın üzerinde hazırды. Ay ay konuya devam ettim atlamadım fakat konuyu değiştirerek anlattım yıllık planımda anlatmam gereken işlemlerin en basit haliyle anlatılmasına çalıştım.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Öncelikle uzaktan eğitimde öğrencilerin kalabalık ortamlara çıkmasını istemedim. Evdeki malzemeleri kullanarak ders yaptım. Örneğin normalde derste el işi kağıdı kullanmamız gerekiyorsa onu almaları konusunda yönlendirirdim ama uzaktan eğitimde gazete kağıdı mı var onunla devam ettik renkli kağıda mı ihtiyacımız var boş bir kağıdı aldık boyadık. Sağlık bakanlığının ve milli eğitim bakanlığının uyarılarını dikkate aldık. Tabii evdeki her malzeme konuya uygun olmadı Ama bir şekilde derslerimizi işledik.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde örnek gösterilmesi gereken bir konuya örnek gösteririm ama onun dışında öğrencilerin hayal güçlerine bırakırım. Benim için önemli olan öğrencinin el becerisi yeteneği değildir derse ilgisidir. Öğrenci bir çaba içinde mi, derse ilgi gösteriyor mu, malzemelerini tam getiriyor mu, malzemelerini arkadaşlarıyla paylaşabiliyor mu bunlar benim için en önemli kriterlerimdir. Öğrencileri değerlendirmeye katarsam işin içinden çıkmam mümkün olmuyordu çünkü hemen birbirlerini kıyaslamaya başlıyorlardı. Ben bu işlemi onları üzmeden kırmadan yapmaya çalışırım.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde biraz daha hoş görüliydim çünkü tableti bilgisayarın olmayan veya bunu sürekli kullanmak zorunda olan öğrencilerimiz vardı. Yüz yüzedeki gibi bir ölçme değerlendirme yapmadım. Çok daha bonkördüm. Çünkü öğrenciler benim kahramanımdı bir buçuk sene boyunca 11 12 13 yaşlarındaki gençleri günde altı saat bilgisayarın başında tutmak çok zordu. Uzaktan eğitimde yüz yüze eğitime göre daha fazla fazla notlar verdik.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 12/Cinsiyet: ERKEK/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Çok sıkıntı yaşamadım açıkçası yüz yüze eğitimdeki gibi katılan öğrencilerle konuyu vererek, ekran paylaşımında örnekler paylaşarak işlemeye çalıştık ben çok fazla sıkıntı yaşadığımı düşünmüyorum hatta daha zengin olduğunu düşünüyorum. Direkt elimizin altında olduğu için daha pratik oldu. Okulda akıllı tahtadan aç yoklama falan al kırk dakika çok hızlı geçiyor hatta bu kısıtlı ders sürecinde akıllı tahtaları çoğu zaman açamıyoruz bile ama uzaktan eğitimde teknoloji elimizin altında olduğu için daha avantajlı oldu.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Ben zaten yıllık planımı olabildiğince uymaya çalıştım. Ama dışarı çıkma problemi olduğu dönemlerde konuları evdeki malzemelerle yapabilecek şekilde değiştirdik. Bazı yarışmalara bile uzaktan eğitim sürecinde katılmaya çalıştık ve katıldık.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

İşlenebilir bence. Normal tekniklerle gösterip yaptırma, sunum ya da diğer teknikler olsun hepsi uzaktan eğitimde uygulanabilir hatta beyin fırtınası tekniği de olsun yapılabilir. Ama bizim derslerimizde katılımımda problem yaşıyorduk mesela sınıf otuz kişiye katılım on kişi az oluyordu. Uzaktan eğitimin dezavantajı katılım oranlarındaki azalmaları diyebilirim.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla

gerçekleştirilir’’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Öğrenci iyi veya kötü yaptı diye değerlendirmiyorum. Öğrenci çabaladıysa bir şeyler yaptıysa benim için yerine getirmiş demektir ve ben ona göre değerlendirme yapar ona göre pozitif yaklaşırım. Benim zaten her sınıfa uyguladığım takip çizelgem var öğrenci malzemelerini getirmiş mi, boş mu gelmiş, bir önceki çalışmayı tamamlamış mı, yarım mı bırakmış vs. günü gününe her öğrencinin kontrolünü tutarım. Değerlendirme aşamasında bu çizelge, öğrenci ve resim defteri ile değerlendirmeyi yaparım. Çalışmalar tamsa eksik yoksa çok da puan kırma taraftarı değilimdir. Ama yapmıyorsa çizelgede eksikleri varsa bilenle bilmeyeni ayırt etmek öğretmenlerin boynunun borcudur.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Değerlendirme sürecini gerçekleştiremedik. Çünkü mesela otuz kişilik bir sınıfta ders işliyorum bir bakıyorsunuz katılım on kişi bir bakıyorsunuz on beş kişi bir bakıyorsunuz beş kişi oluyor. Çocuklara katılmama nedenlerini sorduğumuzda köydeyiz, kardeşimin dersi vardı, tabletim yok, internet yok gibi cevaplar aldığım için bu süreçte çok ayırım yapıcı notlar verme gereği duymadım.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 13/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar **dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız?** Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Müfredat haliyle uzaktan eğitime çok uygun olmayabiliyor. Pandemi zaten farklı bir süreç herkes için çok farklı. Bizim uygulama eğitimi olduğu için ilk başta bende bocaladım öğrenciler de çok bocaladılar. Sonra tabii alıştık bu süreçte videolardan çok yararlandım, uygulamalı Youtube videolarından. Bu videoları çocuklara izlettim. Bunları izlettikten sonra görsellerle destekledim. Müfredat konularını birebir uyguladım hiçbirini atlamadım.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Yine aynı şekilde videolar ve görseller yardımcı oldu tabi çocuklara birebir kalemi kağıdı kullanıp çalışmalar yaptım çizdim ama sınıf ortamında alışkınız tabi çocukların elinden kalemi alıp göstermeye, bu konuda çocuklar da çizim yapma defterlerine müdahale edebilmemi arzuladılar. Ama yine görseller, örnek çalışmalar, videolar müfredat içeriğini uygulamama çok yardımcı oldu.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Görsel sanatlar uzaktan eğitim için değil okul ortamında da uygulamak zor aslında; atölye ortamı yok zaten, süre 40 dakika zaten yetersiz bu gibi durumlardan dolayı okullarda bile müfredatı tam olarak uygulasak dahi işlevselliği tartışılır.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Değerlendirmeyi çocuğun sorumluluğunu yerine getirmesi, verilen konuyu zamanında yapması gibi yetenekten daha çok sorumluluk ağırlıklı değerlendirme yapıyorum. Değerlendirme esnasında çocukların sürece aktif katılmalarını sağlıyorum.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

İşin aslı ben uzaktan eğitimden daha çok verim aldığımı düşünüyorum çünkü sınıf ortamında resim yapmayan öğrenciler de zorunlu olarak derse katıldığı için sınıf ortamında verim daha düşüktü. Uzaktan eğitimde gerçekten çok hevesli öğrencilerim katıldı ve çok güzel çalışmalar çıktı. Ben online eğitimden memnundum. Okul ortamında sınıflarımız çok küçük ve kalabalık, atölyemiz de yok bundan dolayı çocuklar ev ortamında daha rahat çalıştılar. Ölçme değerlendirme uzaktan eğitimde çok da farklı

değildi yine çocuk sorumluluğunu yerine getirmesi, verilen konuyu zamanında tamamlaması, dersin başında olması, defterini açması. Ben yetenekten çok sorumluluk olarak değerlendiriyorum. Yetenek olmayabilir ama verilen konuyu zamanında tamamlaması çok daha önemli benim için. Çocukları ben her zaman işin içine katmaya çalışıyorum kendilerine güveni de resim dersiyle sağladıklarına inanıyorum ondan dolayı ben hiçbir zaman olumsuz yaklaşmıyorum resimlerine de kendilerine de. Birebir kendilerinin de beğenip beğenmediklerini ifade etmelerine izin veriyorum hatta birbirlerinin resimleri hakkında konuşmasına da izin veriyorum olumsuz olmamak şartıyla. Birbirlerini destekliyorlar zaten bundan dolayı değerlendirmede aktif olmaları gayet güzel. Değerlendirme kısmında öğrencileri dışarıda tutmamak işin aslı.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 14/Cinsiyet: ERKEK/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Hedefleri kazanımları uzaktan eğitime uydurmaya çalıştım. Mesela röprodüksiyon örneği gösteriyorum çocuklara bu aşamada canlı derste paylaşım yaparak; Van Gogh'un hayatını anlatıyorsunuz veya Van Gogh'un eserleriyle ilgili görseller gösteriyorsunuz ve öğrencilerle sanatçı nasıl resim yapmış nelere dikkat etmiş şeklinde çocuklara sorular sorarak karşılıklı iletişim halinde çocukları aydınlatmaya çalıştık ve onlar da çalışmalarını yapıp bize göstermeye çalıştılar. Hedeflerin hepsi uzaktan eğitime uygundur diyemeyiz. Hedeflere uygunluk konusunda öğretmen mesela müze eğitimini internette öğrencileri sanal müze turlarıyla gezdirerek işleyebilir. Bazıları bu şekilde uyarlanabilir fakat bazıları ise uyarlanamıyor.

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Genellikle internetteki örneklerden ya da kendi yaptığım çalışmalardan fotoğraflar çekip çocuklara ders paylaşımı olarak aktarmaya çalıştım.

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

İşlenilebilir durumda. Slayt gösterisi yaparak, video göstererek çekerek, çocuklara sunum hazırlayarak çocuklar konulara algılayıp ders sürecinde çalışmalarını yapabiliyorlar.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde ara ara not değerlendirme ölçeklerimiz var, ders içi etkilikleri var. Ben genellikle tüm notları ara ara vermek yerine tüm çalışmalarını toplayıp hepsine birden bakıp bir arada veriyordum ama tabii en doğrusu arada da not vermek gerekiyor. Zaten not olarak bizler çok düşük not veremiyoruz genellikle yüksek notlar veriyoruz. Yüz yüze eğitimde öğrencilerle beraber değerlendirme yapıyoruz. Öğrenciler de değerlendirme etkinliklerine katılıyorlar.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Çocuklar çalışmalarını canlı derste zaten bize gösteriyorlar. Çalışmaları kısım kısım ve bitmiş hallerini de gösteriyorlar. Daha sonra da Whatsapp gibi bir takım internet kanallarıyla çocuklar yaptıkları çalışmalarını bize gönderiyorlar. Çalışmalarına bakıp onları değerlendirebiliyoruz. Fakat değerlendirirken de çok kırıcı olmadan, olumsuz telkinlerden kaçınarak, hep olumlu telkinler vererek çocukları derse daha istekli ve dersi daha verimli hale getirmeye çalışıyoruz. Ben daha çok değerlendirmelerimi; çocuklar uzaktan resimlerini gönderdiler bende bireysel olarak çalışmalarını değerlendirdim.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunluğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: 15/Cinsiyet: KADIN/Çalıştığı okul türü: ORTAOKUL

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

Hedeflerin tamamı uzaktan eğitime uygun demem mümkün değil. Mesela öğrencide müze bilinci sağlamayı amaçladık hedeflerimizde fakat bu bilincin uzaktan eğitimle sağlanması mümkün değil siz sanal bir gezi dahi uygulamış olsanız öğrencinin müze içerisinde kazanabileceği becerileri uzaktan eğitimle veremiyorsunuz. Uyarlanabilecek hedefleri de görseller paylaşarak veya kameramı kullanıp kendim çizerek öğrencilere kazandırmaya çalıştım.

2. Var olan görsel sanatlar **ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi?** Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

Aktarılabilen alanlar var mesela perspektifi işlerken zoom uygulamasında yer alan tahta uygulamasındaki çizim teknikleriyle bu dersi anlatmam daha kolay oldu fakat ebru konusunda bir Türkçe öğretmeni ne düzeyde işleyebilirse bu konuyu biz de o düzeyde işleyebildik maalesef.

3. Belirlenmiş **öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı?** Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

Bunlar da kısmen işlenebilir durumda diyebilirim mesela teknikler arasında gösterip yaptırma var. Evet, uzaktan eğitimde kameramı kullanarak ben çiziyorum ve öğrencilere yaptırmaya çalışıyorum ama bu teknik yüz yüze eğitimde uyguladığımız gibi tam anlamıyla gerçekleşmiyor. Yüz yüze eğitimde öğrenciyle birebir iletişim kurarsınız öğrenci sizin yaptığınız gösterdiğiniz tekniği daha net ve doğru anlar veya siz öğrencinin anlamakta zorlandığı yeri yüz yüze eğitimde daha doğru anlarsınız.

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **yüz yüze eğitimde** gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

Yüz yüze eğitimde öncelikle bir değerlendirme ölçeği kullanıyorum ve bir dönem içerisinde öğrencilere üç not veriyorum. Biz bu değerlendirmeleri öğrencilerimizle birlikte yapıyoruz fakat tüm sınıfı bu değerlendirmeye dahil etmem mümkün değil. Not vereceğim öğrenci ve ben ayrı ayrı değerlendirmelerimizi yapıyoruz bu değerlendirmeyi yaparken objektif oluyoruz, bu şekilde değerlendirmeye aktif katılımı sağlamış oluyoruz.

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği **uzaktan eğitimde** gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?

Uzaktan eğitimde ilk değerlendirmemi öğrencilerimin bana göndermiş oldukları çalışmalarını bireysel değerlendirerek yaptım ve bunun yanında öğrencilerin derse katılımını göz önünde bulundurdum fakat ilerleyen zamanda not verilmeyeceği duyuruldu, bu uygulamadan sonra katılım ciddi oranda düştü biz de değerlendirmelerimizi yapamamış olduk. Yani uzaktan eğitimde değerlendirme yapmış olsam dahi öğrencileri değerlendirmeye aktif olarak dahil etmem mümkün değildi.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu araştırmada amacımız ortaokul öğretmenlerimizin Görsel Sanatlar dersini uzaktan eğitimde; hedeflerin uygunluğu, içeriğin aktarılabilirliği, yöntem tekniklerin işlenilebilirliği, ölçme ve değerlendirme basamağında öğrenci aktifliğinin sağlanılabilirliği nasıl ve ne düzeyde olduğu konusunda öğretmenlerimizin tarafsız görüşlerini almaktır. Bunun için yapılan görüşme kayıtları Bulgular ve Yorum Bölümü'nde verilmiştir.

Bu bölümde, yapılan görüşmelerden çıkarılan sonuçlar özetlenerek yorumlanacak ve bunlara bağlı olarak öneriler üretilmeye çalışılacaktır.

Birinci görüşme sorusunda yer alan “*Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?*” sorusuna öğretmenlerimiz şöyle yanıtlar vermiştir; 01 kod numaralı öğretmenimiz sanat eğitimi sürecinde öğrencilerle birebir göz teması kurulmasının önemini vurgulamaktadır. Ekip çalışması, grup çalışması, arkadaşlarıyla koordineli ilerlemenin maalesef uzaktan eğitimde sağlanamadığını vurgulamaktadır. Ve öğretmenimiz hedeflere ulaşamadığını da belirtmiştir. 02 kod numaralı öğretmenimiz uygulamalı bir ders olduğu için hedeflerin uygun olmadığını belirtmiştir. 03 kod numaralı öğretmenimiz hedefleri kendince uyarladığını, malzeme çeşitliliğini arttırmak zorunda kaldığını, öğrenci katılımlarının mevcut sınav sisteminden dolayı gün geçtikçe azaldığını belirtmektedir. 04 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin çok uygun olmadığını, görsel sanatlar dersinde uzaktan eğitimde en büyük eksikliğin aynı havayı teneffüs edememek, göz teması kuramamak, zorlanan öğrenciyi fark edip yanına gidememek gibi nedenler olduğunu belirtti. 05 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin uzaktan eğitime uygun olmadığını bunun en önemli nedeninin malzeme konusu olduğunu belirtmiştir. 06 kod numaralı öğretmenimiz öncelikle kendisinin teknolojiye adapte olmakta zorlandığından bahsederken, hedefleri uyarlamakta ilk zamanlarda zorlandığını fakat ilerleyen zamanda hedefleri daha kolay uyarlayabildiğini belirtmiştir. 07 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin kısmen uygun olduğunu ve görsel sanatlar dersinin uygulamalı bir ders olduğu için öğrencilerle birebir iletişim kurmanın, temas

etmenin gerekli olduğunu vurgulamıştır. 08 kod numaralı öğretmenimiz hedefleri uyarlamaya çalıştığını, hedefleri uyarlamaya çalışırken yaşadığı en büyük güçlüklerden birinin öğrencilerle birebir iletişim kuramamak olduğunu belirtmektedir. 09 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin uzaktan eğitime uygun olduğunu düşünmemektedir bunun en önemli sebeplerinden birinin de öğrencilerin elinde konu için gerekli malzemelerin bulunmuyor oluşu olduğunu belirtmiştir. Hedeflerin öğretmen uyarlayabiliyorsa uygun olabileceğinden bahsetmiştir. 10 kod numaralı öğretmenimiz bu süreçte yaşadığı en büyük zorluğun katılım eksikliği olduğunu belirtmiştir. 11 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin uzaktan eğitime uyarlanabilir olduğunu fakat görsel sanatlar dersinde birebir iletişimin gerekli olduğunu vurgulamıştır. 12 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin uzaktan eğitime uygun olduğunu hatta yüz yüze eğitimden daha pratik ve etkili olduğunu vurgulamıştır. 13 kod numaralı öğretmenimiz müfredatın uzaktan eğitime tam anlamıyla uygun olmadığını dersi genellikle videolarla destekleyerek anlattığını belirtmiştir. 14 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin tamamının uzaktan eğitime uygun olmadığını belirtirken bazı hedefler uyarlanabilirken bazı hedeflerin kesinlikle uyarlanamadığını belirtmiştir. 15 kod numaralı öğretmenimiz hedeflerin kısmen uzaktan eğitime uygun olduğunu vurgularken bazı hedeflerin asla uzaktan eğitimle kazandırılmadığını vurgulamıştır.

İkinci görüşme sorusunda yer alan “*Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?*” sorusuna öğretmenlerimiz şöyle yanıtlar vermiştir; 01 kod numaralı öğretmenimiz, içeriğin aktarılmasının yüz yüze eğitimde daha doğru olabileceğini uzaktan eğitimde de internet vasıtasıyla aktarılabilirliğini iletmiştir. Bu süreçte öğrencilere daima olumlu pekiştireçler kullandığını bunun nedeninin ise uzaktan eğitimde beden dilinin yetersiz olduğunu duygu ve ifadelerim doğru bir şekilde aktarılamadığını söylemiştir. 02 kod numaralı öğretmenimiz planlanırsa aktarılabilirliğini fakat uygulamalı bir ders olduğu için ders içeriğinin aktarılmasının zor olduğunu belirtmiştir. 03 kod numaralı öğretmenimiz içerik uzaktan eğitime aktarılabilir fakat bu aktarım bazı teknikler kullanılmadan yapılabilir demiştir. 04 kod numaralı öğretmenimiz içerik aktarımının tamamının uyarlamadığını değişiklikler yapılmak zorunda kalındığını belirtmiştir. 05 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriğinin uyarlanabilir olduğunu sadece ders saati süresinin az olmasının problem yarattığını belirtmiştir. 06 kod numaralı öğretmenimiz içeriğin tamamının aktarılmasının zor

olduğunu ve içerik kısmının kendisi tarafından seçildiğini belirtmiştir. 07 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriklerinden uygulama ağırlıklı olanlarda problem yaşarken, sözel ve teorik ders içeriklerinde ise problem yaşamadığını belirtmiştir. 08 kod numaralı öğretmenimiz görsel sanatlar dersi dahil tüm uygulamalı derslerin ders içeriğinin tam olarak aktarılabilir olduğunu düşünmemektedir. 09 kod numaralı öğretmenimiz tüm içeriğin uzaktan eğitime aktarılabilir olduğunu düşünmemektedir. Kısmen aktarılabilir olduğunu iletmiştir. 10 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriğinin uzaktan eğitime aktarılabilir olduğunu ve güzel sonuçlar ortaya çıkardığını belirtmiştir. 11 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriğine ve yıllık plana uyarak ilerlediğini belirtirken bazı konuları ise değiştirerek anlattığını belirtmektedir. 12 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriğini olabildiğince aktarmaya çalıştığını belirtirken özellikle malzeme gerektiren konularda içerik değişikliğine yöneldiklerini belirtmektedir. 13 kod numaralı öğretmenimiz ders içeriğinin aktarılabilir olduğunu fakat uygulama kısmında problem yaşadığını belirtmiştir. 14 kod numaralı öğretmenimiz internet örnekleri ve kendi çizim fotoğraflarından yararlanarak ders içeriğini aktarabildiğini belirtmektedir. 15 kod numaralı öğretmenimiz bazı içerikleri aktarabilirken bazı içerikleri aktaramadığını belirtmiştir.

Üçüncü görüşme sorusunda yer alan *“Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?”* sorusuna öğretmenlerimiz şöyle yanıtlar vermiştir; 01 kod numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitim kadar verim alınmasa da uzaktan eğitimde işlenebilir durumda olduğunu belirtmiştir. 02 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olduğunu düşünmediğini belirtmiştir. 03 kod numaralı öğretmenimiz değiştirerek, uyarlayarak işlenebilir durumda olduğunu belirtmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimde süre sıkıntısı yaşadığını da eklemiştir. 04 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde bazı konularda teknikleri kullanmanın daha kolay olduğunu fakat bazı konularda yapılamadığını belirtmiştir. 05 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde işlenebilir durumda olduğundan bahsederken çoğu kişinin dijital ortama hakim olmasının buna avantaj sağladığını belirtmiştir. 06 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olmadığını belirterek özellikle gösterip yaptırma tekniğinin uygulanmasında güçlük yaşadığından bahsetmiştir. 07 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olması konusunda internet sıkıntısı ile karşılaştığını belirtmiştir. 08 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olmadığını belirtmiştir. 09 kod numaralı öğretmenimiz bir kısmının

işlenebilir durumda olduğunu düşünürken, bir kısmının da işlenemiyor olduğundan bahsetmiştir. 10 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir olduğundan bahsederken uzaktan eğitimin geliştirilmesi gerektiğine de değinmiştir. 11 kod numaralı öğretmenimiz malzeme sıkıntısından dolayı kısmi olarak işlenebildiğini söylemiştir. 12 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olduğunu gösterip yaptırma, sunum beyin fırtınası gibi tekniklerin çok rahat işlenilebildiğini söylerken bu süreçte öğrenci katılımı sıkıntısı yaşadığına değinmiştir. 13 kod numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitimde bile süre sıkıntısından dolayı tam olarak işlenebilir durumda olmadığına bunun uzaktan eğitimde daha da zor olduğuna değinmiştir. 14 kod numaralı öğretmenimiz işlenebilir durumda olduğundan bahsederken bu süreçte slayt gösterileri ve videoları kullanarak ders işlediğini söylemiştir. 15 kod numaralı öğretmenimiz kısmen işlenebilir durumda olduğuna değinmiştir.

Dördüncü görüşme sorusunda yer alan “*Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?*” sorusuna öğretmenlerimiz şöyle yanıtlar vermiştir; 01 kod numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitimde değerlendirmenin verimli olduğunu değerlendirme işlemi üç basamakta yaptığını; birinci değerlendirmeyi gözlemleyerek, ikinci değerlendirmeyi malzeme kontrolü ile, üçüncü değerlendirmeyi ise öğrencileri dahil ederek yaptığını belirtmektedir. 02 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmenin yüz yüze eğitimde daha rahat olduğunu söylerken yüz yüze eğitimde de değerlendirmeleri bireysel olarak yaptığını belirtmiştir. 03 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmeyi bireysel yaptığını ve değerlendirmeyi elinde bulunan ölçme değerlendirme panosuna göre yaptığını belirtmiştir. 04 kod numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitimde bu aktifliği gerçekleştirebildiğini söylemiştir. 05 kod numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitimde değerlendirmelerin çok daha farklı ve tam olarak yapılabildiğini belirtmektedir. 06 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmeyi genellikle yüz üzerinden yaptığını belirtmiştir. 07 kod numaralı öğretmenimiz öğrencilerin de değerlendirme aşamasına katıldığını hatta öğrencilerin kendileri dahil arkadaşlarını da değerlendirdiğini belirtmektedir. 08 kod numaralı öğretmenimiz bu aktifliği sağlayabildiğini, öğrenciyi sürece katabildiğini belirtmektedir. 09 kod numaralı öğretmenimiz uygulamalı bir ders olduğu için sürecin gözlemlenebildiğini ve bu gözleme esnasında da öğrencinin aktif olarak katıldığını belirtmektedir. 10 kod

numaralı öğretmenimiz yüz yüze eğitimde gözlemlene imkanının daha iyi olduğundan bahsederken her öğrenciyi kendi gelişimine göre değerlendirdiğini de eklemiştir. 11 kod numaralı öğretmenimiz öğrencileri sürece dahil etmeden bireysel olarak değerlendirme yaptığını belirtmiştir. 12 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmede takip çizelgesi kullandığını bu çizelgede malzeme kontrolü yaptığını, öğrencinin çalışmaları gözlemlediğini ve en son değerlendirmeyi resim defterini inceleyerek yaptığını belirtmektedir. 13 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmede yetenekten çok sorumluluğun daha önemli olduğunu ve öğrencilerin yüz yüze eğitimde değerlendirme sürecine aktif katıldıklarını belirtmiştir. 14 kod numaralı öğretmenimiz süreç değerlendirmesi yerine sonuç değerlendirmesi yaptığından bahsederken öğrencilerin de bu değerlendirme etkinliklerine katıldıklarını eklemiştir. 15 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirme sürecinde değerlendirme ölçeği kullanırken öğrencilerin de bu sürece dahil olduklarını belirtmiştir. Her öğrencinin kendi çalışmasını aktif olarak değerlendirirken, arkadaşlarının çalışmalarına aktif olarak katılmadığını belirtmiştir.

Beşinci görüşme sorusunda yer alan “*Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?*” sorusuna öğretmenlerimiz şöyle yanıtlar vermiştir; 01 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimdeki gibi aktifliği sağlayamadıklarını, uzaktan eğitimin ilerleyen dönemlerinde not verme işleminin kaldırıldığını bunun da öğrenci katılımına büyük oranda etkisinin olduğunu belirtmiştir. 02 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde öğrenciler tarafından derse etkin bir katılım olmadığını, değerlendirmeyi ise öğrencilerin uygulama üzerinden gönderdikleri çalışmalara bakarak yaptığını belirtmektedir. 03 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde değerlendirmeyi malzeme kontrolü yaparak, aktif katılımı gözlemleyerek, azim ve çabayı dikkate alarak yaptığını belirtmiştir. 04 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde değerlendirmeyi tam anlamıyla gerçekleştiremediğini bunun en önemli nedeninin öğrenci katılım eksikliği olduğunu belirtmektedir. 05 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmedeki aktifliğin yüz yüze eğitimdeki gibi sağlanamadığını öğrenci katılımlarında problem yaşadıklarını belirtmektedir. 06 kod numaralı öğretmenimiz uzaktan eğitimde öğrencilerin çalışmalarını kontrol edip değerlendirebildiğini belirtmektedir. 07 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmelerin gelişmiş güzel yapıldığını birinci dönemde not

verildiğini ikinci dönemde ise not değerlendirmesi yapılmadığını belirtmektedir. 08 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmenin bir bütün olduğunu ve sürecin gözlemlenmesi gerektiğini uzaktan eğitimde bu gözlemlenmenin yapılamadığını katılım sıkıntısından dolayı da tüm öğrencilerin değerlendirme aşamasına dahil olmadığını belirtmiştir. 09 kod numaralı öğretmenimiz portfolyo değerlendirmesi de dahil değerlendirmeyi dikkatli bir şekilde yaptığını fakat bunun yüz yüze eğitim kadar verimli olmadığını belirtmektedir. 10 kod numaralı öğretmenimiz öğrenci katılımı sağlandığında değerlendirmede aktifliğin de sağlanabileceğini belirtmektedir. 11 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirmede oldukça yüksek notlar verdiğini söylerken yüz yüze eğitimdeki gibi ölçme değerlendirme yapamadığını eklemiştir. 12 kod numaralı öğretmenimiz değerlendirme aşamasını gerçekleştiremediğini bunun nedeninin katılım problemi olduğunu ve katılım probleminin nedeninin tam ve doğru olarak belirlenemediğini belirtmiştir. 13 kod numaralı öğretmenimiz ölçme değerlendirme aşamasında uzaktan eğitimdeki değerlendirmeyi yüz yüze eğitimde olduğu gibi yapabildiğini, dikkate aldığı noktaların öğrencinin sorumluluğunu yerine getirmesi verilen konuyu zamanında tamamlaması, dersin başında olması ve defterini açması gibi alanlar olduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin değerlendirme aşamasına aktif katılımını da uzaktan eğitimde sağlayabildiğini eklemiştir. 14 kod numaralı öğretmenimiz öğrencilerin uygulama üzerinden resimlerini gönderdiklerini öğretmenin de bireysel olarak öğrenci çalışmalarına bakarak değerlendirme yaptığını belirtmiştir. 15 kod numaralı öğretmenimiz öğrenciler tarafından gönderilen çalışmaları bireysel olarak değerlendirdiğini belirtirken ilerleyen zamanlarda zaten değerlendirme yapılmadığını da eklemiştir.

5.2. Sonuç

Öğretmenlerimizden aldığımız görüşler doğrultusunda uzaktan eğitimin görsel sanatlar için uygun olmadığı, içinde bulunduğumuz sürecin bir zorunluluk olduğu saptanmıştır. Bu küresel problemin ülkemiz üzerindeki eğitim alanında etkisi bir buçuk yıl sürmüştür. Çalışmaya katılan öğretmenlerimizin %80' i kadın, %20'si erkektir. Toplam kişi sayısı on beş kişiden oluşmaktadır. On beş öğretmenimizin her birine beş soru yöneltilmiştir. Öğretmenlerimizden tarafsız ve özgün fikirleri alınmıştır.

“Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?” görüşme sorusuna; katılımcılardan altı

kişi hedeflerin uyarlanamayacağından bahsederken, diğer altı kişi hedeflerin bir kısmının uyarlanabileceğinden, bir kişi de hedeflerin tamamının uyarlanmasının mümkün olduğundan bahsetmiştir. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı incelendiğinde; bazı hedeflerin bu sürece uyarlanmadığı görülmektedir. Öncelikle maddi imkansızlıklar ve sürecin meydana getirdiği zorunluluklardan dolayı malzeme yetersizliği sorunu baş göstermektedir. Ayrıca bireyin bu süreçte tek başına olması akran eğitimi ile gerçekleştirilebilecek hedeflerin de tam olarak yerine getirilememesine sebep olmuştur.

Genel çerçevede hedeflerin tamamı uyarlanamaz demek mümkün değildir. Ama uzaktan eğitime uyarlama problemleri yaşamış olduğumuz hedeflerin revize edilmesi gerekmektedir.

“Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?” görüşme sorusuna; katılımcılardan üç kişi görsel sanatlar ders içeriğinin aktarılamadığı ve uyarlanmadığından bahsetmiştir, iki kişi ise görsel sanatlar ders içeriğinin aktarıldığı ve uyarlandığına değinmiştir, altı kişi de görsel sanatlar ders içeriğinin kısmen aktarılabildiği ve uyarlanabildiğinden söz etmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar ders içeriğinin tamamının aktarılabildiği ve uyarlanabildiğini söylemek maalesef çok mümkün değildir. Uygulamalı bir atölye dersi olan görsel sanatlar ders içeriğinin tamamının sanal bir ortamda ekran aracılığıyla gerçekleştirilmesi mümkün olmamıştır. Örnek verecek olursak geleneksel Türk sanatları ile ilgili ders içeriğinde ebru sanatı haricinde olan, geleneksel Türk sanatları uzaktan eğitime uyarlanabilirken, ebru çalışması teorik aşamadan ileriye gidememiştir.

“Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?” görüşme sorusuna; beş kişi öğretim yöntem teknikleri ve sanat tekniklerinin işlenemez durumda olduğunu, diğer beş kişi kısmen işlenebilir durumda olduğunu, dört kişi de işlenebilir olduğunu söylemektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde öğretim yöntem teknikleri ve sanat tekniklerinin tamamının işlenebilir durumda olduğundan söz etmek pek mümkün değildir. Fakat bu

durum uzaktan eğitim sürecinden dolayı kaynaklanmamaktadır. İçerisinde bulunulan Kovid-19 süreci sanat tekniklerinin uygulanabilmesini zorlaştırmıştır. Sokağa çıkma yasakları, yaşanan maddi imkansızlıklar bu sebeplerden bazılarıdır.

“Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?” görüşme sorusuna; on iki kişi ölçme ve değerlendirme sürecinde öğretmen ve öğrencinin aktif katılımının mümkün olduğunu, bir kişi de mümkün olmadığını belirtmektedir. Görsel sanatlar öğretim programında yer alan değerlendirme basamağındaki aktifliğin yüz yüze eğitimde sağlanması mümkündür. Sadece değerlendirme yapılacak öğrenci değil tüm sınıfın dahi bu sürece katılması olasıdır.

“Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında ‘ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir’ yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?” görüşme sorusuna; on bir kişi ölçme ve değerlendirme sürecinde öğretmen ve öğrencinin aktif katılımının mümkün olmadığını, iki kişi kısmen mümkün olduğunu, bir kişi de tamamen mümkün olduğundan bahsetmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciyi ekranda tutmak oldukça zordur. Buna sebep olan birçok faktör bulunmaktadır. Bazı faktörlere örnek verecek olursak; devam zorunluluğunun olmaması, uzaktan eğitim esnasında öğrencinin ses ve görüntü açmasının inisiyatife bağlı olması eğitimcinin süreç içerisinde öğrenciyi değerlendirmesi ve süreç takibi yapabilmesini zorlaştırmaktadır. Kimi zaman ortaya çıkan ürünlerin öğrenci tarafından yapılmış olması şaibelidir. Haliyle ürünü ortaya koymamış bireyi değerlendirme sürecine dahil etmek oldukça zordur.

Tüm dünyanın içinde bulunduğu küresel bir problem olan kovid-19 pandemisi birçok alanı etkisi altına almıştır. Bu etkilerden ciddi olarak etkilenen alanlardan biri olan eğitim, bu süreçte uzaktan eğitim olarak devam etmiştir. Uzaktan eğitim her kademedeki, her öğrencide, her öğretmende ve her branşta farklı farklı etkiler oluşturmuştur.

Bu çalışmada uzaktan eğitimin görsel sanatlar dersi ve görsel sanatlar öğretmenleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Öğretmenlerimizin büyük bir çoğunluğu

bu sürecin bir zorunluluk olduğunu, görsel sanatlar dersinin uzaktan eğitime uygun olmadığı, tam olarak planlandığı ve konu kazanımların uzaktan eğitime uygun belirlendiğinde daha verimli olabileceği belirtilmiştir.

5.3. Öneriler

İlerleyen zamanlarda yaşanabilecek zorunluluklar veya eğitimin getirileri içinde bulunduğumuz durumdan sonuçlar çıkararak planlanmalıdır. Özellikle görsel sanatlar dersi uzaktan eğitime her konu ve kazanımıyla maalesef entegre edilememektedir. Bu uyarlanamayan konu ve kazanımlardan bazılarını öğretmenlerimiz tarafından değinilmiştir. Bu konu ve kazanımların önümüzdeki zaman için tekrar ele alınıp değerlendirilmesi uzaktan eğitime daha uygun hale getirilmesi için gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir. Ayrıca uzaktan eğitimde sosyal farklar değerlendirilmelidir, bu değerlendirme öncelikle en küçük halkadan başlamalıdır. Sınıf/ ders öğretmenleri öğrencilerinin durumlarından tam anlamıyla haberdar olup okul müdürüne, okul müdürü ilçe milli eğitime şeklinde silsile yoluyla uzaktan eğitimde maddi manevi destek ihtiyacı olan öğrenciler tespit edilmelidir. Bu süreçte özellikle köylerde yaşanan teknik aksaklıklar (telefon, internet, televizyon, elektrik kesintileri) göz önüne alınmalı ve bu aksaklıklar ivedilikle giderilmelidir. A şehrindeki öğrenci kesintisiz eğitime devam ederken, B şehrindeki öğrenci çeşitli engellerle uğraşmamalıdır. En azından bu engelleri minimuma indirmek adına gerekli çaba gösterilmelidir.

KAYNAKLAR

- Adıyaman, Z. (2002). Uzaktan eğitim yoluyla yabancı dil öğretimi. *Türkiye Online Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 92.
- Akkurt, S., ve Boratav, O. (2018). Neden sanat eğitimi?. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 1(1), 55-60.
- Akgül, G., ve Oran, M. (2020). Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin görüşleri, *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(2), 17.
- Akpolat, T. (2021). Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 54(2), 498.
- Al, U., ve Madran, R. O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 260-270.
- Aslan, E. (2016). Üretici bir etkinlik alanı olarak sanat eğitiminin toplumsal gerekliliği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 291-294.
- Bakıoğlu, B. Ve Çevik, M. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde Fen Bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 111.
- Başbuğ, F., ve Başbuğ, Z. (2016). Görsel sanatlar eğitimi üzerine notlar. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 9(18), 77-80.
- Balaban, E. (2012). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitim ve bir proje önerisi. 14.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 130-132.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 86-115.
- Buyurgan, S. ve Buyurgan, U. (2012). *Sanat eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kuruoğlu Maccario, E. (2002). Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanımı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 275-282.
- Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 14-17.
- Demir, E. (2014). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 204.
- Diñcer, S. (2006). Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış.
- Ertürk, M. (2013). İlköğretim II. kademe görsel sanatlar eğitimi dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 3(1), 79-91.

- Erdoğan, S. (2018). *Sanat ve bilim ilişkisinin eğitime yansımaları hakkında öğretim elemanlarının görüşlerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Necmettin ERBAKAN Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Genç, S. (2018). Görsel sanatlar eğitiminde kök değerler. *Turkish Studies*, 13(11), 547-550.
- Gökay, M., Üstün Vural, D., Ayaydın, A., Tuna, T. (2019). *Sanat eğitimi ve görsel sanatlar öğretimi*. A. O. Alakuş (Ed.). L. Mercin (Ed.). Ankara: Pegem Akademi
- Işık, M., ve Bahat, İ. (2021). Covid 19: eğitimde yeni arayışlar. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 83-88.
- Kaçan, A., ve Gelen, İ. (2020). Türkiye'deki uzaktan eğitim programlarına bir bakış. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 6(1), 4-5.
- Kaynar, H., Kurnaz, A., Doğrukök, B., Şentürk Barışık, C. (2020). Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri, *Turkish Studies*, 15(7), 3287.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri, *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 222.
- Kırmızıgül, H. G. (2020). Covid-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 283-287.
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 74-88.
- Kurtuluş, Y. (2001). Sanat eğitiminde işbirlikli öğrenme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 201-202.
- Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. (2014).
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(5), 376-387.
- Özkoçak, V., Koç, F., Gültekin, T. (2020). Pandemilere antropolojik bakış: koronavirüs (covid-19) örneği, *Turkish Studies*, 15(2), 1186-1190.
- Özgür, A. Z. (2005). Türkiye'de uzaktan eğitimde televizyonun etkileşimli kullanımı: olanaklar, sınırlılıklar ve çözüm önerileri. *Selçuk İletişim Dergisi*, 3(4), 80-94.
- Özsoy, V. ve Mamur, N. (2019). *Görsel sanatlar öğrenme ve öğretim yaklaşımları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Salderay, B. Görsel Sanatlar ve tedavi (terapi). 134-135.
- Sesigür, A., ve Edeer, Ş. (2021). Place-based visual arts education in natural environment. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 11(1), 129.

Sungu, İ., ve Sivri Ş. (2021). Kentte yaşamını sürdüren çocuklar ile kırsal alanda yaşayan çocukların oyun oynama eğilimlerinin incelenmesi. *INSAC International Congress on Scientific Developments for Social and Education Sciences*, 116.

T.C.Milli Eğitim Bakanlığı Görsel Sanatlar dersi öğretim programı. (2018). Ankara:

T.C. Sağlık Bakanlığı. (2022). Covid-19 Nedir? <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66300/covid-19-nedir-.html> adresinden edinilmiştir.

Tıcan, C., ve Toksoy Gökoğlu, S.D. (2021). Ortaokul Matematik öğretmenlerinin uzaktan eğitim Matematik dersine ilişkin görüşleri, *MSKU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 769.

Toker Gökçe, A. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 2-8.

Tuna, S. (2007). Estetik algı ve beğeni gelişimi açısından, ilköğretimde sanat eleştirisi öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(1), 124-131.

Ülkü, C. (2008). Sanat eğitimi, sanat ve köy enstitüleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 37-43.

EKLER

Görüşmede kullanılan görüşme soruları aşağıda yer almaktadır.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretim sürecinin planlanmasında temel taşları oluşturan hedef- içerik- eğitim durumları ve değerlendirme basamaklarını ele alarak bu basamakların uzaktan eğitime uygunlunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Katılımcıya ait kod: Yaş: Cinsiyet: Çalıştığı okul türü:

1. Görsel sanatlar dersinin hedeflerini uzaktan eğitime uyarlarken neler yaptınız? Hedefler uzaktan eğitime uygun mu?

2. Var olan görsel sanatlar ders içeriği uzaktan eğitime aktarılabilir ve uyarlanabilir mi? Bunu uyarlamak için neler yapıyorsunuz?

3. Belirlenmiş öğretim yöntem teknikleri ve görsel sanatlar öğretim programında yer alan sanat teknikleri uzaktan eğitimle işlenebilir durumda mı? Bunu uygulamak ve verimli hale getirmek için neler yapıyorsunuz?

4. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği yüz yüze eğitimde gerçekleştirebiliyor muydunuz? Nasıl?

5. Görsel sanatlar öğretim programdaki ölçme ve değerlendirme alanında “ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir” yaklaşımındaki aktifliği uzaktan eğitimde gerçekleştirebiliyor musunuz? Nasıl?